

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ

₹5/-

Pages 32

August-2020

Nesaru Tingalole

Vol.XXXVIII - 8

ಶಿಶಿಂ ವರುಷಗಲ ಮೇಲೆ ವನವಾಸದಿಂದ ಆಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2402 4647, 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ

“ದೂರದ ರಸ ಸಂಜೆ” (Online Get-together)

ಜುಲೈ 12, 2020 ರ ಸಂಜೆ

ಕರೋನಾದಿಂದಾಗಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿಜಿಟಲ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 12 ರಂದು ಸಂಜೆ 5.30 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದೆವು. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ರಂಜಿಸಿದರು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 43

ಅಗಸ್ಟ್ 2020

ಸಂಚಿಕೆ 8

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು:
ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:
ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್
ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ
ನಾರಾಯಣ ಸವಿಲೇಕರ್
ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ
ನೀಲಕಂಠ

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

ನೇಸರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ
ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ
ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ
ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲ.

- ಸಂ.

The views expressed by
the contributors in this
journal are theirs and
not of the Association
and the Association is
not in anyway
responsible for the
same.

- Ed.

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ:

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್
393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಾಟುಂಗ

ಮುಂಬಯಿ - 400 019.

【24024647 / 24037065

Email:

Mysoreassociation.mumbai
@gmail.com

Website:

www.mysoreassociation.in

ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ

ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಈ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊರೋನಾದಿಂದಾಗಿ ಮುಖತಃ ಯಾರನ್ನೂ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕವೇ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕಷ್ಟೇ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆನ್ ಲೈನ್ ಮೂಲಕವೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರೆಲ್ಲ ಬರೆದುಕೊಂಡರೋ ಬಿಟ್ಟರೂ ಒಂದು ತಿಳಿಯದು. ಮಕ್ಕಳ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಬರೆಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ಆ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ಬಾಂಧ್ಯವ್ಯ ಬೆಸೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶಂಸಿಸುವಾಗ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಆ ಹಾವಭಾವದಿಂದ ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ತಾನು ಮಾಡುವ ಪಾಠ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡುವ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಠಕ್ಕೂ ಈಗ ಆನ್ ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವ ಪಾಠಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾಠಮಾಡುವ ಶೈಲಿಯನ್ನೂ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪಾಠ ಮಕ್ಕಳ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಏನಾದರೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಠದ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿ. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಲಾಪ್ ಟಾಪ್ ಅಥವಾ ಮೊಬೈಲ್ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಪಾಠ ಕೇಳುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಸರವನ್ನು ತರಿಸಬಹುದು. ಆಗಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ. ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನಿಮೇಶನ್ ದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಡಿಯೋದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಬಹುಬೇಗ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪಾಲಕರು ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿರುವಾಗ, ಒಂದೇ ಮೊಬೈಲ್ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆನ್ ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗುವುದು? ಎನ್ನುವುದು. ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಳು ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗದಂತೆ ತಡೆದು, ಒಂದು ವರ್ಗದ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗದ ಕ್ಲಾಸ್ ಆರಂಭ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋದು? ಆನ್ ಲೈನ್ ಅಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದು? ಎನ್ನುವ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ಸಮ ಇರೋದಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗೋದು ಸಹಜ. ಅದರಿಂದ ಎದುರಾದಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈಗ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ಕಾಯಕಲ್ಪ ನೀಡಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕವರಿಸುವಾಗಲೇ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು.

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ತೆರೆದ ನಂತರ...

✍ ಕಮಲಾ ಕೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಎಲ್ಲರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಮೇಲೆ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ, ಓಡಾಟಗಳ ಮೇಲೆ, ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಬಂದಿರುವ ಕರೋನಾ ವೈರಸ್ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರದೆ ಬಡವರು, ಬಲ್ಲಿದರು, ಚಿಕ್ಕ ಉದ್ಯಮ, ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶ, ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳೆದು ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ದೇಶ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕನಿರಳನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಕರೋನಾ ವೈರಸ್ ಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು, ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಓಲೈಸುವ ಆತ್ಮೀಯರು ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರುಣಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಜನರ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ದೇಶದಲ್ಲೇ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ.

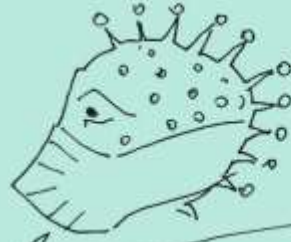
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೋನಾ ವೈರಸ್ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತೆಂದಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ಕಟ್ಟಿಚ್ಚರದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ತೆರೆದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡಿದರೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬುವುದೇ ತಕ್ಷಣದ ಉತ್ತರ. ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಕಂಪನಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಜನರ ಬಳಿ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಳಿದು ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಜಗ್ಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ರೂಪಿಸಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ನೆಚ್ಚಿನ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸು' ಯೋಜನೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಒತ್ತು ಸಿಗಲಿದೆ. ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ವೇಳೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಸೇವೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆ, ವ್ಯವಹಾರಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಹೊಸ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಸ್ವಂತ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವವರೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಚೀನಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಹಲವಾರು ವಿದೇಶೀ ಕಂಪನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವಂತ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ರಸ್ತೆ

ಹಾಗೂ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಚಾರಿ ವಲಯ, ಕೃಷಿವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ. ವಿದೇಶೀ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕರೋನಾ ಹಾವಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅವಕಾಶಗಳ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮ, ಪ್ರವಾಸೀ ಉದ್ಯಮ, ಮಾಲ್ ಗಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಲಯ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲೂ ಹೊಸ ದಾರಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಿನಿಮಾ ತೆರೆಗೊಳ್ಳುವ ದಿನವೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ರೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಲಿದೆ. ಅತಿ ಕ್ಷಿಪಣೀಕರವಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಕೂಡ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಸರಿ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೆಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೇಶವೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಾತೆ ಎನ್ನುವ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಬಹಳ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕರೋನಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸ ಅವಕಾಶಗಳ ಮಹಾಪೂರವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೊಸತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂಚೂಣಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತರಂತೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಮತಿ ನೀಡೋ ಭಗವಂತ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಧನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸೋ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣವೇ?

COVAXIN CENTRE

ಈ ದೂ ಷಿವಾಮಣಿ! ನನ್ನ
ಶ್ರದ್ಧೆಗೂ ಹಾಚಿಕೆಯೇ!
ನಾನು ಆರೈಕೆಯಾದ ಮುಂದೆ
ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಬರೇನಿ. ಈ
ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇನು, ಬರೇ
ನೀನು ಈಗಲೇ ರಿಕ್ಷೆ!

ಸೊಲ್ಲು - ಜೊಲ್ಲು

ಒಂದು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಮರ್ಶೆ

ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

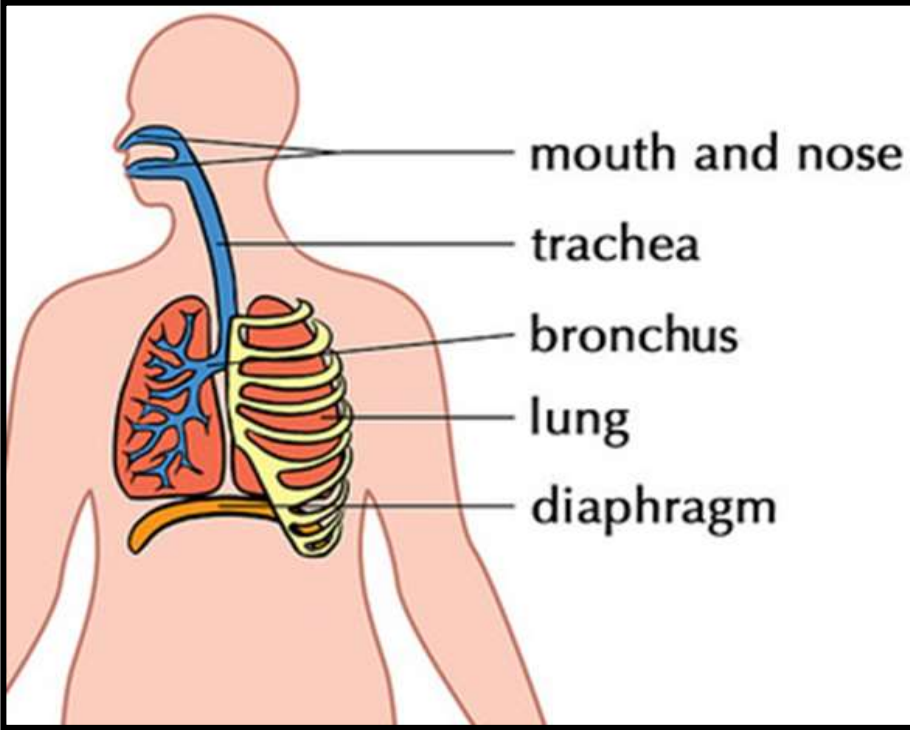
ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲು ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬಂದು, ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತೊಡಗಿದಾಗ, ಬೇರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಜಂತುಗಳೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಅವುಗಳೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಲು ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನುಳಿದ ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ ಒಟ್ಟಾಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಮೊದಲು ತಿನ್ನಲು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಉಳಿದವರನ್ನೂ ತಿನ್ನಲು ಕರೆಯಬೇಕಾದಾಗ, ಇಲ್ಲವೇ ತನ್ನನ್ನೇ ಕಬಳಿಸಲು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಾಗ, ಅವನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಸದ್ದು ಮಾಡಿ ಕರೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಜಂತುಗಳೂ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತುಸು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸದ್ದುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಿಳಿವನ್ನುಕೊಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. “ಇಲ್ಲಿ ಬಾ” ಎಂದು ಕರೆಯುವಾಗ ಕೈಯಿಂದ ಕರೆಯುವುದಲ್ಲದೆ “ಆ”, “ಬಾ”, “ವಾ” ಎಂಬ ಸದ್ದುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು.

ಈಗ “ಆ, ಬಾ, ವಾ” ಸದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಂಟಲಿಂದ ನೂಕಿದ ಉಸಿರು, ತುಟಿಗಳನ್ನು ತೂರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ತುಟಿಗಳ

ಆಕಾರ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಯಿಂದ ಬರುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ “ಸೊಲ್ಲು” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚು ತುಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, “ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ತರಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೊಲ್ಲುಡಗಿಸಿ ಬಿಡ್ತೀನಿ ನೋಡು” ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನಡದಲ್ಲಿ “ಮಾತು” ಎಂಬ ಪದವಿಲ್ಲದೆ, “ಸೊಲ್ಲು” ಎಂಬುದೇ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಈ “ಸೊಲ್ಲು - ಮಾತು” ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳಿಗೆ “ಉಸಿರು” ಬೇಕೇಬೇಕು. ಪಪ್ಪುಸ ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಉಸಿರು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮೂಗಿನಿಂದ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಉಸಿರು ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಾಗ, ತುಟಿ, ನಾಲಗೆ, ಗಂಟಲು ಗಳ ಆಕಾರ, ಕುಣಿತ, ಕಿವಿಚುವಿಕೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ತುಟಿಗಳ ಆಕಾರ, ನಾಲಗೆಯ ಕುಣಿತ ಹಾಗೂ ಗಂಟಲಿನ ಕಿವಿಚುವಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಬೇಕೇಬೇಕಾದದ್ದು ಏನು?

ಇದು “ಜೊಲ್ಲು”. ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಇರದಿದ್ದರೆ, ನಾಲಗೆಗೆ ಕುಣಿಯುವುದೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಟಲು ಒಣಗಿದಾಗ, ಯಾವ ಉಸಿರೂ ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲ. ತುಸು ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಆಗ ಬಾಯಿ, ಗಂಟಲು, ತುಟಿಗಳು

ತೇವವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳು ಆಡಲು (ಆಟವಾಡಲು) ಅಣಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಟಲು, ಬಾಯಿ, ತುಟಿ ತೇವವಾಗಿರಲು “ಜೋಲು” ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಆದರೆ ಗಂಟಲು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜೋಲು, ಮಾತಾಡುವಾಗ, ಅಂದರೆ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರದಬ್ಬಿದಾಗ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತುಂತುರುವಾಗಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದ್ದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಸಿರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟು ಜೋಲು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಈಗ 'ಕ' ಅನ್ನುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರತಳ್ಳುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಉಸಿರೊಡನೆ ಅಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಜೋಲು ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 'ಖ' ಅನ್ನುವಾಗ, 'ಕ್ಷ', 'ಫ', 'ಫ' ಅನ್ನುವಾಗ ಉಸಿರು ಮತ್ತು ಅದರೊಡನೆ ಬರುವ ಜೋಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾವ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರಿನ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಆ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಲು ಹೊರಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಾವು “ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ನೋಡುಗರಿಗೆ ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಾಗ, ಉಸಿರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರತಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ 'ಳ' ವನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ, ನಾಲಿಗೆ ಹಿಂಬದಿಯ ಮೇಲ್ತುಟಿಯನ್ನು ತಗಲಿ, ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಉಸಿರನ್ನು ಹಾಗೂ ಜೋಲನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ 'ನ', 'ಳ', 'ಡ' ಗಳು ಜೋಲನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಆದರೆ 'ಶ', 'ಷ', 'ಕ್ಷ', 'ಸ' ಗಳು ಜೋಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರತಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು “ಇಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾದ ಸರ್ವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ 'ಸ' ಹಾಗೂ 'ಕ್ಷ' ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜೋಲು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

'ಸಂಸ್ಕೃತ' ನೆಂಟಿನ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ', 'ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ' ಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಣ' ಎಂದರೆ 'ಉಸಿರು' ಎಂದೇ ತಿಳಿವು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಯಾವುದಾದರೂ 'ಸದ್ದು' ಇಲ್ಲವೇ 'ಮಾತಿಗೆ' ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರನ್ನು ತಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಆ ಸದ್ದಿಗೆ 'ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ' ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಾಗ 'ಸಂಸ್ಕೃತ' ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕನ್ನಡದ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಬೇರೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ನಾಲಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸದ್ದುಗಳನ್ನೂ ಮೆದುವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. 'ಪ್ರಧಿಷ್ಠ' ಎಂಬ ಕಟುವಾದ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಮೆದು ಮಾಡಿ “ಪೊಡವಿ” ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಚೆಲ್ಲುವ ಉಸಿರು ಹಾಗೂ ಜೋಲನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಗೆ “ತದ್ಭವ” ಎಂದರು. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಎರವಲು ಕೊಂಡ ಹಲವಾರು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅವರು ತದ್ಭವ ಇಲ್ಲವೇ ತತ್ಸಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. “ಮಲಯ”, “ನೀರು”, “ಮೀನು”, “ಪುರ” ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಆ ಮಾತುಗಳೂ ಕೂಡ ಮೆದುವಾಗಿವೆ.

ಅಂತೆಯೇ ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಕೂಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ “ಒತ್ತು” ಕೊಡಬಹುದಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಆರ್ಯ / ಸಂಸ್ಕೃತ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮೂರು ವ್ಯಂಜನಗಳೂ ಕೂಡಬಹುದು. “ರಾಷ್ಟ್ರ” ಎಂದಾಗ 'ಕ್ಷ', 'ಟ', 'ರ' ಮೂರು ಕೂಡಿ, ಉಸಿರನ್ನು ಬಿರುಸಾಗಿ ಹೊರತಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ – ಆರ್ಯ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದಾಗ ಬಿರುಸಾದ ಸದ್ದುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರತಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಾದ ಜೋಲು ಈಚೆಗೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. “ಉಸಿರು, ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಜೊಲಿನ” ನಂಟು ಪ್ರೌಢತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದು. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಇರುವುದೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರೊಡನೆ ಮೂರನೆಯದು “ಕಾವು / ಬೆಂಕಿ”. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಕಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾವು, ತನ್ನೊಳಗೆ ಇರುವ ನೀರನ್ನೂ ಮೇಲೆತ್ತುತ್ತದೆ. ಕಾದ ನೀರು ಆವಿಯಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ನಾವು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಕಂಡೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾತಾಡುವಾಗ “ಕಾದ ಉಸಿರು” ಹೆಚ್ಚು “ಜೋಲನ್ನು” ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಶೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಜೊಲ್ಲು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. “ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಜೊಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು” ಎಂಬ ಗಾದೆ, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ “ಮಂತ್ರ ಪಾಠ” ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮುಂದೆ ೧೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಬಿಟ್ಟು ಕೂತರೆ ಆ ಜೊಲ್ಲು ನಮಗೆ ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದಿನವರಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಮಂತ್ರ ಪಠನ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಮತ್ತು ನಡುನಡುವೆ ಅವರು “ಆಚಮನ್ಯ” ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪಂಡಿತರಿಗೆ “ಆಚಮನ್ಯ” ದ ತಿಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೂರು ಉದ್ಧರಣೆ ನೀರನ್ನು ಸೀಪುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. “ಆಚಮನ್ಯ” ಎಂದರೆ “ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವುದು” ಎಂದು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜೊಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರ ಪಠನ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಮೂರು ಬಾರಿ ನೀರಿನಿಂದ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ, ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದೇ ಈ “ಆಚಮನ್ಯ” ದ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ನಡುನಡುವೆ ಕೂಡ ಹೀಗೆ “ಆಚಮನ್ಯ – ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ”, ಬಾಯಿ ನಾಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಜೊಲ್ಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಪಠನವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಸಿಗದೆ ಅದು ನೀರು ಸೀಪುವುದಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಇಂಡೋ – ಜರ್ಮನಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ಸಂಕಟವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರನ್ನು ತಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. “ಕಷ್ಟಮರ್, ಡಿಫಿಕಲ್ಟ್, ಫಾರ್ಮಸಿ, ಬಿಷಪ್, ಸರ್ಕಸ್” ಎನ್ನುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರು – ಜೊಲ್ಲು ಹೊರ ತಳ್ಳುವುದಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೊಲ್ಲು ಕೇವಲ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪಿಡುಗುಗಳು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುವುದು ಒಂದು ಜೊಲ್ಲಿನಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಬೆವರಿನಿಂದ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಉಗುಳನ್ನು ನಾವೇ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗಂಟಲೂ, ಗಾಳಿ – ಕೊಳವೆಯೂ ತೇವವಾಗಿ, ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಜೊಲ್ಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

“ಬೆವರು” ಬರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸಲೀಸಲ್ಲ. ಮಲಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆವರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವುಗಳು ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೇಗೆ?

ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕು, ಎರಡು, ಮೂರು ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಬಿಡಬೇಕು.

‘ಈಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ’ - ಬೇಡ. - ‘ಈಗ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ’.

‘ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸು’ - ಬೇಡ. ‘ಇದನ್ನು ಚೊಕ್ಕಮಾಡು’.

‘ಇದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸು’ - ಬೇಡ. ‘ಇದನ್ನು ಒರೆ ಹಾಕು’

ಈಗ ಜಗತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಗಳ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಎದಿರು ಬದಿರಾಗುವುದು ಬೇಡ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು’. ಆದರೆ ಎದಿರುಬದಿರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ನೆಂಟು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೂಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅರಿತಿದ್ದೀವಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಬಗೆಯನ್ನೇ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಬರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೋಂಕುಗಳಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಬಹುದು..

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಉಗುಳನ್ನು ನಾವೇ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗಂಟಲೂ, ಗಾಳಿ – ಕೊಳವೆಯೂ ತೇವವಾಗಿ, ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಜೊಲ್ಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೆದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿತರೆ, ಆಗ ಉಸಿರಿನ ಒತ್ತಡವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜೊಲ್ಲು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಕಂಡ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಉಗುಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಬನ್ನಿ ಮೆದುವಾಗಿ ಮಾತಾಡೋಣ.

ಕಾಶಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕರುಣ ಕಥೆ

ಜ ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ವೈದಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಕಾಶಿನಗರವು ಕ್ರಿ.ಪೂ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೇ (ಅಂದರೆ ಇಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦೦ ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ) ಸಾಕಷ್ಟು ಜನವಸತಿಯಿದ್ದ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕದ ಲೇಖಕಿ ಮಾರ್ಕ್ ಟ್ವೇನ್ **"Banares is older than history, older than tradition, older even than legend and looks twice as old as all of them put together"** ಎಂದದ್ದೇನೂ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಲ್ಲ..

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿಯೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಕಾಶಿಯು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಾಧು ಸಂತರು, ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬುದ್ಧ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ನಂತರ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಾರನಾಥದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದ. ಮಹಾವೀರ ಸಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುವಾಗಿ ದೇಶಾಟನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ

ಕಾಶಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೈನರ ಸಂಪರ್ಕ ಮಹಾವೀರನಿಗಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದು. ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯ ಏಳನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರ ಸುಪಾಶ್ವ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪಾರಸನಾಥ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ಮೊದಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುದ್ರೆಗಳು, ಅವಶೇಷಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಶಿ ಶೈವ ಹಾಗೂ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮಹತ್ವಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಚೀನಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹ್ಯೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ, ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಬೌದ್ಧರ ಸಂಘಾರಾಮಗಳೂ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಅರ್ಚಕರುಗಳೂ ಇದ್ದರು. ವಾರಣಾಸಿಯು ಜೈನರ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೩೩ರಲ್ಲಿ ಮಹಮದ್ ಘಝ್ನಿಯ ಮಗ ಕಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವೇ

ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಹೋದ. ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆದ ಹಾನಿ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೇ ಘಝ್ನಿಯ ನೆಂಟಿ ಸಾಲಾರ್ ಮಸೂದ್ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಶಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ನಡೆದ ಘನಘೋರ ಕದನದಲ್ಲಿ, ಅವನ ಸೈನ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಯಿತು. ಇವನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಗರದ ಉತ್ತರದ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಅಳವಿಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ.

ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಹಡವಾಲ ರಾಜರು, ಈ ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಕನೌಜದಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು "ತುರುಷ್ಯದಂಡ" ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದರು.

೧೧೯೪ರಲ್ಲಿ ಮಹಮದ್ ಫೋರಿಯ ದಂಡನಾಯಕ ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್ ನ ಧಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ನಾಶವಾದವು. ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ (೧೨೯೬ - ೧೩೧೬) ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಡೆದುಹಾಕಿ, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಾಣ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ, ಆತ ಸತ್ತಮೇಲೆ, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಶರ್ಕಿ ಸುಲ್ತಾನರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾನುಪುರದ ಅಟಲದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಸೀದಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಶರ್ಕಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡ ಮೇಲೆ , ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಧಾಳಿಯಾದೀತೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ, ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಸಿಕಂದರ್ ಲೋದಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೇವಾಲಯಗಳ ವಿನಾಶ ನಡೆಯಿತು. ಮುಂದಿನ ೮೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪಾಳುಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜೆ ಕೈಂಕರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಮಣಿಕರ್ಣಿಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.

ಔರಂಗಜೇಬನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ವಿನಾಶ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ನಂತರ, ಆತ ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒಡೆದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲಂಗೀರ್ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದ. ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮೂರು ಮೂರು ಬಾರಿ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಕುರುಹಾಗಿ ಉಳಿದುಹೋದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಡಿಗೇ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾಣಿಕೆ ಆ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮುತವಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಔರಂಗಜೇಬನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಲ್ಲದೇ ಓಂಕಾರ, ಮಹಾದೇವ, ಮಧ್ಯಮೇಶ್ವರ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ, ಬಿಂದುಮಾಧವ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಗುಡಿಗಳು ನೆಲಸಮವಾದವು. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಳುಗಡವಲಾಯಿತು. ಐಬಕ್ಖನ ಕಾಲದಿಂದ ಶುರುವಾದ ಈ ಧಾಳಿ, ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನಾ, ಔರಂಗಜೇಬನ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಬಾರಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಸಂಕೇತವಾಯಿತು. ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಜಿಯಾ ಬೀಬಿ ಮಸೀದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. (ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಸವಾಯಿ ಜೈ ಸಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೇಶವೆಯವರು ಎಂಬ ಊಹೆಯಿದೆ). ಇದಕ್ಕೆ ಆದಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಕಾಶಿಯ ಕರುಣ ಕಥೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ದೇವಾಲಯ ವಿನಾಶ ನಡೆದು , ಈ ದೇವಾಲಯ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರಜಿಯಾ ಮಸೀದಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವೂ ನಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅದನ್ನೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವನಾಥ ಒಂದೇ ದೇವರ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳು ಎಂದು ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ನಂಬುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ. ಈಚೆಗೆ ಸದ್ಯದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದೇವಾಲಯ ಧ್ವಂಸವಾದ ಮೇಲೆ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಜ್ಞಾನವಾಪಿ ಭಾವಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ದೇವಾಲಯವಿರಲಿಲ್ಲ . ಇದಕ್ಕೆ ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ಭಕ್ತರು ಬಂದು ಪೂಜೆ ನಡೆಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ೧೭೭೨ರಲ್ಲಿ ಇಂದೂರಿನ ಅಹಿಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್ ರಾಣಿಯು ಇಂದು ಇರುವ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲಿಂಗದ ಸುತ್ತಲೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಳು.

ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ಒಂದು ಗೋಡೆ ಇಂದಿಗೂ ಪಕ್ಕದ ಜ್ಞಾನವಾಪಿ ಮಸೀದಿಯ ಗೋಡೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನವಾಪಿ ಭಾವಿಯ ಕಥೆಯೇ ಬೇರೆ ಇದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಧಾಳಿಗೀಡಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿದವರು ಅಲ್ಲಿಯ ದಶನಾಮಿ ಸಂತರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ಸಂತ ಪರಂಪರೆಗಳು ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಖಾಡಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದವು.

ಹೀಗಿದೆ ಕಾಶಿಯ ಕರುಣ ಕಥೆ. ತುರುಕರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದರೂ, ಛಲದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕಾಶಿ ಈ ಛಲದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ನಿಂತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷ ಅಯೋಧ್ಯೆ ರಾಮಮಂದಿರದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು.

(ಮೂಲ : Flight of Deities and Rebirth of Temples – by Meenakshi Jain)

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸಿಪೀಟ್ಜಾ

ಅವಳೊಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೇಖಕಿ. ಈಗ ಆ ಜನರನ್ನು 'ಫಸ್ಟ್ ನೇಶನ್ಸ್ ಪೀಪಲ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೆನಡಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದವರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ, ಜನತೆ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಅವಳ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಕ್ರಿಯೇಟಿವ್ ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಪರಿಚಯ 'ರೈಟಿಂಗ್ ಫಾರ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್' ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಶರ್ಟ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್. ಅವಳ ಹೆಸರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಸಿವಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ದುಂಡು ದುಂಡು ಮೈಕಟ್ಟಿನ, ಹೊಳಪುಗಣ್ಣಿನ, ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನ, ಡ್ರಂ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ತಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತಾ ನರ್ತಿಸುವ ಈ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೇಖಕಿಗೆ ಇಂಥಾ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಹೆಸರೇಕೆ? ಆದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯ. ಅವಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಷ್ಟೊ ಹೊತ್ತು ಅನುಮಾನಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವತ್ತು ಕ್ಲಾಸಿನ ನಂತರ, ಅವರು ನಿರಂಬಳವಾಗಿ "ಶರ್ಟ್‌ನೇ ಕೇಳು, ಹೇಳ್ತಾಳೆ, ಏನೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ..." ಎಂದರು.

"ನಮಗಿಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯನ್ ಹೆಸರುಗಳು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ ನಾವು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಓದಿ ಬರೆದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತು ಮುಂದೆ ಬರಲೆಂದು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೂದಲು ಸಣ್ಣಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ತೊಡಲು ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಹೆಸರೇ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗುವ ಹಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮಾತಾಡುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.... ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ಒಂದೇ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ. ರಜದಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ, ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೀತಿದ್ದರು. ."

ಶರ್ಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿನ ವಿಚಿತ್ರ ಹೊಳಪಿತ್ತು. "ನನ್ನ ಕಾದಂಬರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ಅದರ ಹೆಸರು "My Name is Ceepeeetzath". ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಪೀಟ್ಜಾ ಮಾರ್ಫಾ ಆಗ್ತಾಳೆ....

ಮೂರು ವರ್ಷದ ಪ್ರೊಫೆಶನಲ್ ಡಾನ್ಸರ್: ಅಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ "ಅಂಥ್ರೊಪಾಲಜಿ ಮ್ಯಾಸಿಯಮ್"ನಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಹಾಡು, ಮದ್ದಳೆ, ಕುಣಿತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತು. ಈ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆನಡಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವರ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಳಿದುಳಿದ ವಯಸ್ಕರಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, "ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮಾದರಿ" ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎದುರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಗುಂಪಿನ "ಹಿರಿಯರು" ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಔತಣ ಕೂಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಇದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಒಂದು ತಂಡವೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರಂಗುರಂಗಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಹಕ್ಕಿಪುಕ್ಕಗಳು, ಚರ್ಮದ ನಡುಪಟ್ಟಿಗಳು. ಆ ತಂಡಕ್ಕೊಬ್ಬ ನಾಯಕ. ಪ್ರತಿ ಹಾಡಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸಂದರ್ಭ ಅರ್ಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪರಿಚಯಿಸಿದ. ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವರು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಹೂಪ್ಸ್ ತುಂಬಾ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ 8-10 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ. "ಇವನು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ನಾಯಕ ಹೇಳುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಜೋರು ಚಪ್ಪಾಳೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ. "ಇವನೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೊಫೆಶನಲ್ ಡಾನ್ಸರ್. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಇಂಥವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಬೆಳೆಯಿಸತೊಡಗುತ್ತೇವೆ" ಎನ್ನುವುದು ಅವನ ಪರಿಚಯ.

ಬೃಹತ್ ಟೋಟೆಮ್ ಕಂಬಗಳಿಂದ ಚಾಚಿದ ಗಿಡುಗ, ಆಮೆ, ಕಪ್ಪೆಗಳ ನಡುವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಡನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಎದೆ ನಡುಗಿಸುವ ಮದ್ದಳೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಲ ಹೋದದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಯುಗಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಭಾವನೆ. ಸಂಜೆಗತ್ತಲು. ಉದ್ದುದ್ದ ಟೋಟೆಮ್ ಕಂಬಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಕಾರ ತಾಳಿದ ಮರದ ಮನೆಗಳು. ಎಲ್ಲೋ ಗುಟುರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಎಮ್ಮೆಗಳು. ಒಳಗೆ ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸದ ವಾಸನೆ. ಹೊರಗೆ ಒಣಗಿಸಲು ಹಾಕಿದ್ದ ಚರ್ಮದ ತೊಗಟೆಗಳು. ದಿಗಂತವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ದ ಜಡೆಯ ಮೂಲ ವಾಸಿಗಳ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿಬಂತು. ಹಿಂದೆ

ತಮ್ಮ ಮಿಷಿಗಾಗಿ ದಟ್ಟಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ಇಂದು ಕೇಳುಗರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಸಿವಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಆಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕ ತಲೆ ಸಾಮಾನು ತೊಟ್ಟ ಮೂರು ವರ್ಷದ 'ವೃತ್ತಿ ನರ್ತಕ'ನು ತನಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ, ಅವನು ಹಾಡಿನ ನಡುವೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಳಚತೊಡಗಿದ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿ. ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ಎದ್ದು ಹೋದಳು. ನಗುತ್ತ "ಹಿ, ವಾಂಟ್ಸ್ ಟು ಗೋ ಟುದ ವಾಷ್ ರೂಮ್" ಎಂದು ಅವನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಇನು ಸಂದರ್ಶನ: ಮೂಲವಾಸಿ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನೂರಾರು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ "ಇನು" ಕೂಡಾ ಒಂದು, ಅಂದು ಟೆಲಿವಿಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನು ಪಂಗಡದ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ರಿಜರ್ವ್ ಒಂದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಡಾಲರ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮನೆಗಳನ್ನು, ಆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಕಳವಳ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಕುಡುಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದಂತೆ "ದ ವಿಲೇಜ್ ಈಸ್ ಬೋರಿಂಗ್, ದ ಹೌಸಸ್, ಆರ್ ದ ಸೇಮ್, ನಥಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಪ್ಸ್". ಅವರಿಗಿಂದೂ ಈ ರೀತಿಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ.

"ಈಗ ನಮಗೆ ಮನೆಗಳಿವೆ, ಟೀವಿಗಳಿವೆ, ಬಾತ್‌ರೂಮ್‌ಗಳಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮೂಸುವ ಚಟ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿ ಫೀಲ್ ಟೋಟಲಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೆಸ್ಡ್. ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಗರದಿಂದ, ಕಾಡಿನಿಂದ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ, ದೂರ ತಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ". ಬೊಚ್ಚು ಬಾಯಿನ ಮದುಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಆವೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು. "ನಾವು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದೆ. ದಿನವೆಲ್ಲ ದುಡಿದಿದ್ದೆ. ಗಂಡಸರು ಎಮ್ಮೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋದಾಗ ಚಳಿಗಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಅಂತಾರೆ, ಕಾಡು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬದುಕೋಕೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಲಾಸ್ಕಾದ ಹುಡುಗಿ: ಕ್ಯಾರೊಲೈನ್ ಅಲಾಸ್ಕಾದಿಂದ ಕೆನಡಾಗೆ ಓದಲು ಬಂದಿರುವ ಹುಡುಗಿ. ವ್ಯಾಂಕೋವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಕೋಲಂಬಿಯಾದ ಕ್ರಿಯೇಟೀವ್ ರೈಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಮ್‌ಎಫ್‌ಎ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಐದಡಿ ಹತ್ತಂಗುಲ ಎತ್ತರ. ಜೋರಾದ ಮೈಕಟ್ಟು. ಮಾರ್ದವ ತುಂಬಿದ ನೀಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು. ತುಂಬಾ ಸ್ನೇಹಮಯಿ, ಭಾವಜೀವಿ. ಅವಳೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಮನೆಯ ಬೇಸ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆ ಅವಳ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಯಿ ವಿಲ್ಮಾ. ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ಅಲಾಸ್ಕಾದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಗೆಳೆಯನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಬಾಯ್‌ಫ್ರೆಂಡ್ ಪೋಟೋ ಆಗಾಗೆ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ಮೋಹದಿಂದ "ಈಸಂಟ್ ಹಿ ಕ್ಯೂಟ್?" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. 9 ತಿಂಗಳು ವ್ಯಾಂಕೋವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು, ಇನ್ನು 3 ತಿಂಗಳು ಅಲಾಸ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಫಿಶ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. "ಅದು ದಿನಕ್ಕೆ 14 ಗಂಟೆ ಬೆನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಿಗೂ, ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚಳಿಗಾಲ ಮುಗಿದು ಟ್ಯೂಲಿಪ್ಸ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾದು, ಅವು ಅರಳಿ ನಿಂತ ತಕ್ಷಣ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ವೀನ್ ಎಲಿಜಬೆತ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂಜೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಸಿದಳು.

ಅಂದು ರೈಟಿಂಗ್ ಫಾರ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಶನ್ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ 4ನೇ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿನ ಒಂದು ಬೂಮರ್ಯಾಂಗ್ (ತಿರುಗುಬಾಣ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಕೆಲವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವಿನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗ ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆ ಚ್ಯಾಪ್ಟರ್ ಓದಿದ ನಂತರ ಆ ಕಾದಂಬರಿಯ 'ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಟಫರ್' ಆದ ಬೂಮರ್ಯಾಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇತ್ತು. ಚರ್ಚೆ ಸಾಗಿದಾಗ ನಮಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಪಟಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು, ಬೂಮರ್ಯಾಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. "ಬೂಮರಾಂಗ್ಸ್.... ಯೂ ಥ್ರೋದೆಮ್ ಎಂಡ್ ದೆ ಕಮ್ ಬ್ಯಾಕ್.... ಹಿಯರ್ ದೆ ಆರ್ ವೆರಿ ಕಾಮನ್.... ಬಟ್ ಯೂ ಹ್ಯಾವ್ ಓನ್ಲಿ ಕೈಟ್ಸ್.... ಕೈಟ್ಸ್ ದಟ್ ಪ್ಲೆಜ್ ಎಂಡ್ ಡಿಸಿಪಿಯರ್ ಇನ್ ಟು ದಿ ಬ್ಲೂ ಸ್ಕೈಸ್.."

ಹರಿದಾಸರು

ಎಂ.ಎ.ಎನ್.ಪ್ರಸಾದ್

ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು ನಾಯನಾರ್‌ಗಳ ದೇವಾರಂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅದುವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿದಾಸರ ಚಳುವಳಿಯು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಹರಿದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬುದು ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ, ಇದು ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದದು 13 ನೇ ಶತಮಾನದ ನಂತರ. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಾಶ್ರಯ ಒದಗಿ, ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಸಿಕ್ಕಿದುದರಿಂದ ಇದು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಹರಿ ದಾಸರು ಎಂದರೆ ಹರಿಯ - ವಿಷ್ಣುವಿನ - ದಾಸರು / ಸೇವಕರು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ದ್ವೈತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳು. ಇವರುಗಳು ನಾದೋಪಾಸಕರು. ದೇವರನ್ನು 'ಸಾಮಗಾನಪ್ರಿಯ' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು 'ದೇವರನಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ನಾಮಗಳಲ್ಲದೆ, ಉಗಾಭೋಗಗಳು, ಸುಳಾದಿಗಳು, ವೃತ್ತನಾಮಗಳು, ಷಟ್ಪದಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಶೈಲಿಯ ರಚನೆಗಳಿವೆ.

ಹರಿದಾಸ ಸಂತರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಲೆದಾಡುವ ಹಾಡುಗಾರರು. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಒಂದು ಬಲಶಾಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಕುಂದುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿತು.

ಹರಿದಾಸರು ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವಾದ ವಿಠಲ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಆರಾಧಕರು. ಇವರಿಗೆ ಪಂಥರಾಪುರದ ವಿಠಲ, ಹಂಪಿಯ ವಿಠಲ ಮತ್ತು ತಿರುಪತಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು. ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು, ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥ, ವಾದಿರಾಜತೀರ್ಥ, ಪುರಂದರದಾಸ ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು, ಪುರಂದರದಾಸ ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರನ್ನು "ವೈಷ್ಣವ ಕವಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಓಡಕುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವ ಈ ಕೃತಿಗಳು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿವೆ. ಹರಿದಾಸರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತನಾಮವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾ: ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು - ರಂಗವಿಠಲ, ವಾದಿರಾಜತೀರ್ಥರು - ಹಯವದನ, ಪುರಂದರದಾಸರು - ಪುರಂದರ ವಿಠಲ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೆಲವು ಹೆಸರಾಂತ ಹರಿದಾಸರು ಮತ್ತು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಅಂಕಿತ ನಾಮವನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:

ಹರಿದಾಸರು	ಅಂಕಿತನಾಮ
ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರು	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ರಾಘವೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥರು	ಧೀರ ವೇಣು ಗೋಪಾಲ
ಕನಕ ದಾಸರು	ಆದಿ ಕೇಶವ
ವಿಜಯ ದಾಸರು	ವಿಜಯ ವಿಠಲ
ಗೋಪಾಲ ದಾಸರು	ಗೋಪಾಲ ವಿಠಲ
ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ	ಹೆಳವನ ಕಟ್ಟೆ ರಂಗ
ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು	ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲ

ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕಳೆದ ಆರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹರಿದಾಸರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಕಿರು ಪರಿಚಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು - ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕಿನ ಅಬ್ಬೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಧ್ಯ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನನ. ಮನೆಯ ಹಸು ಕರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣ ತೀರ್ಥರು ಈ ಬಾಲಕನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಸುವರ್ಣತೀರ್ಥರ ನಂತರ ಇವರೇ ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ ಮಠದ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾದರು. ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಠ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾದಿ ಮಠವು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇವರು ಅನೇಕ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರು - ವಜ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ - ನವಕೋಟಿ ನಾರಾಯಣನು - ಎಲ್ಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪುರಂದರದಾಸನಾದ ಕಥೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಪುರಂದರ ದಾಸನೆಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಪಡೆದ ಇವರು ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇಂದು ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸರಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಗೀತ ಕಲಿಸುವರು ಇಂದಿಗೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನಾಮ, ಉಗಾಭೋಗಗಳು, ಸುಳಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯ, ಲಕ್ಷಣ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರ ಕೃತಿಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅವು ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ವಿಷಯಗಳು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕನಕದಾಸರು - ಇವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಹೆಸರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ. ಬಂಕಾಪುರದ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡು ಬದುಕಿದರು. ಈ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ವೃತ್ತಾಂತದ ನಂತರ ಅವರು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಅನೇಕ ದೇವರನಾಮ ಮತ್ತು ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಬಲವಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅಲ್ಲೇ, ಹೊರಗಡೆ ಕೃಷ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ತಿರುಗಿ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಿಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟನು. ಇಂದೂ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳವು 'ಕನಕನ ಕಿಂಡಿ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿದರು.

ಮಹಿಳಾ ಹರಿದಾಸರು - ಹರಿದಾಸರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಿಳೆಯು ಗಲಗಲಿ ಅಕ್ಕ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ವಿಧವೆಯಾದ ಇವರು ನಂತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಇಂದು ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 263 ಕೃತಿಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆ ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ವಿಯೋಗವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. 10-12 ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಗಂಡನನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ವಿರಕ್ತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು. ಇವರು ಅನೇಕ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ. ಇವರು 'ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತಾ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು

ಅನಿರುದ್ಧ ಪಡುಮನೆ- ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು “ಪುರೋಗಾಮಿ” ಹಾಗೂ “ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ” ಗಳೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಎಡಪಕ್ಷದವರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಹಣೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಮತಾವಾದ’ ಏನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಮಾತು ಅಥವಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೋ, ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದೇ ಇವರ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷವೆಂದರೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು “ನಿರಪೇಕ್ಷ” ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕೆಂದೋ? ಈ ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಮೊದಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಮುಂದಾಳುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸೋಮನಾಥದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗೆ “ನೀವು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ಒಂದು ನಿರಪೇಕ್ಷದೇಶ. ನೀವು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ” ಎಂದಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು, “ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮಾನ” ಎಂದು, ಸೋಮನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡರು.

ಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಸದಾ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ವಿರೋಧ ಕೇವಲ ನೆಹರೂರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಯಿತು.

ಇರಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಳೆಯುವುದು ಹೆಸರಾಂತ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ, ಇಂದು ಹೆಸರೂ ಹೇಳಬಾರದಾದ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ, “ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯಿದೆ” ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ಬರಹಗಾರರಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಜನ ಸಮುದಾಯವಾಗಲಿ, ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ತಾನು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಆಳು, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಳೆದು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವ ಸತ್ತಾಗ, ಅವನ ಉಯಿಲನ್ನು ಒಡೆದು ನೋಡಿದರೆ, “ನನ್ನನ್ನು ಮಾಧ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು” ಬರೆದಿದ್ದ. ಇಂತಹ ಸೋಗು ವರ್ಷದ ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷತೆಯೇ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ, “ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವುದು ಸರಿ”, ಅದು “ಕಲ್ಲು” ಎಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸದಿದ್ದ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಈ ಈರ್ವರೂ ಸತ್ತಾಗ “ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಭೆ”ಯನ್ನು ಕರೆದವು!!

ಇಂತಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಇಂದು, ಎಡಪಕ್ಷದ ಬಾವುಟವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂದು, ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೀಗೆಳೆಯುವುದೇ ಒಂದು ಗೀಳಾಗಿದೆ.

ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ, ೧೩ನೇ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ, ರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಮಂದಿರದ ಭೂಮಿ ಪೂಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು. ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತೋರಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮಗಳು ಈಗ ೨೫೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಗುರಿ ಒಂದೇ, ಆದರೆ ದಾರಿಗಳು ಅನೇಕ. ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ವಿಷ್ಣುವೋ, ಶಿವನೋ, ಬುದ್ಧನೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಯೇಸುವೋ? ಹೆಸರು ಬೇರೆಯಾದರೂ ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿ “ಒಂದೇ” ಎನ್ನುವುದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನತೆ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅದನ್ನು ಕೈತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದರ ತಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಗುಲವಿದ್ದುದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕರೆದು “ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು. ನೀವು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದರು. ಊರಿನವರು ಒಪ್ಪಿ ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟಲು ಬೇರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಇದು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸನ್ಮಾನ. ಈಗ ರಾಮಜನ್ಮಭೂಮಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಸುನ್ನೀ ವಕ್ಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೂಡ ಈಗ ರಾಮಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ.

ಇದು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸನ್ಮಾನ. ಈ “ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ”ಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂದಲೇ ಇದುವರೆಗೂ ಬದುಕಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರಕದೆ, ಕೂಗಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಉಳಿದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಿ.

ಎದೆ ಮಿಡಿತ

ನೀತಿ ಕಥೆ

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ನೋಯುವುದನ್ನು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೀವಿ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಒಬ್ಬರ ನೋವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಒಂದು ಮಗು ೭ ವರ್ಷದ್ದು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಅಪ್ಪನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗಳು ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುವುದನ್ನು ಕಂಡ ತಂದೆ, ನಕ್ಕು, “ಏನು ಬೇಕಮ್ಮಾ?” ಎಂದ.

ಮಗಳು ಸರಸರನೆ ಬಂದು ಅಪ್ಪನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಏರಿ ಕುಳಿತು, ಅವನ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಹಿಡಿದು, “ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಕೊಡಿಸ್ತೀಯಾ?” ಅಂದಳು. ಹಿಂದೆಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅವರಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಜಿಯರು, “ಮಗು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿಸಿ, ಹಾಳುಮಾಡಬಾರದು” ಎಂದು ಗದರಿದರು.

“ಇಲ್ಲಪ್ಪಾ, ನಾನು ಅಂಥಾ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದನ್ನೇನೂ ಕೇಳೋಲ್ಲ, ಕೊಡಿಸ್ತೀಯಾ?” ಅಂತು. ಅಪ್ಪ, ಹೆಂಡತಿ, ಅಮ್ಮನ ಮುಖ ನೋಡಿ “ಆಯಿತು, ಕೇಳು” ಎಂದ. ಇವಳೇನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೋ ಎಂದು ಕಿವಿ ನಿಮಿರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮಗು ಅಪ್ಪನ ಕಿವಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ನನಗೆ ಬೋಳು ತಲೆ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ ಅಂತ ಮಾತು ಕೊಡು” ಅಂತು.

ಅಪ್ಪ ಚಕಿತನಾಗಿ “ಏನಮ್ಮಾ, ಏನು ಕೇಳಿದೀಯಾ?” ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜಿ, “ಏನಿದು ಅನಿಷ್ಟ, ಹುಡುಗಿಯರು ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ! ಏನು ದರಿದ್ರ ಅಸೆ, ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಥಾದ್ದು!” ಎಂದು ಗುಡುಗಿದರು. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದಳು. “ನೀನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀಯು. ನನ್ನ ಕೊರಗದಂಥಿಗೆ ಕೊಡು ಹೋಗು”.

ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜಗಳವಾಡಿ ಸೋತರು. ಮರುದಿನ ಅಪ್ಪ, ಮಗಳನ್ನು ಸೆಲೂನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ತಲೆ ಕೂದಲೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಸಿದ. ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಮ್ಮ ಅತ್ತು ಕಂಗಾಲಾದಳು. “ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿದ್ದಳು, ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡ್ಕೊಡಳು” ಆದರೆ ಮಗು ಘಂಟೆಗೆ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಕೂಲ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಿಡಿದು ಅಣಿಯಾದಳು. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮಳನ್ನ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ಮಗು ಕಾರ್ ಇಳಿದು, ಸ್ಕೂಲ್ ಗೇಟ್‌ನ ಹತ್ತಿರವೇ ನಿಂತು, ಯಾರಿಗೋ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು.

“ಏಕೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲ್ಲಾ?” ಎಂದ ಅಪ್ಪ. “ನನ್ನ ಹೈಂಡ್ ಬರ್ರಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ತಾ ಇದೀನಿ ಅಂತು ಮಗು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ ಬಂತು. ಅದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ೭ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಇಳಿದ. ಅವನ ತಲೆಯೂ ಪೂರಾ ಬೋಳು. ಅವನೂ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್, ಸ್ಕೂಲ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಹೊತ್ತಿದ್ದ. ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಗು, ಓಡಿಹೋಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗನ ಕೈಹಿಡಿದು ಶಾಲೆಯ ಒಳಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಬೆರಗಾಗಿ, ಇವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಳಹೊಕ್ಕರು.

ಹುಡುಗ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾರ್‌ನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಇಳಿದು, ಮಗುವಿನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು.

“ಈ ಮಗು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳೇ?”

“ಹೌದು, ನನ್ನ ಮಗಳೇ”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಆ ದೇವತೆಯ ತಂದೆ. ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂತಹ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ”

“ಆ ಹುಡುಗ ನಿಮ್ಮ ಮಗನೇನು?”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ. ನನ್ನ ಮಗನೇ. ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯವೋ ನಾನು ಅವನ ತಾಯಿಯಾದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮವೋ ಈಗ ಒಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಡಾಕ್ಟರು ಅವನಿಗೆ ರಕ್ತದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬಲಪಟ್ಟಿದೆ. ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆವೋಥೆರಪಿ ಮಾಡಿಸೋಣ, ಎಂದರು. ಮಾಡಿಸಿದಿವಿ. ಅದರಿಂದ ಅವನ ಕೂದಲೆಲ್ಲಾ ಉದುರಿಹೋಗಿವೆ. ಈಗ ಎರಡು ದಿನದ ಹಿಂದೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು, ಇವನ್ಮಾಕೋ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. “ಶಾಲೆಗೆ ಬಾರೋ ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಯ್ತು” ಅಂದಳು. ಇವನು “ನಾನು ಬರೋಲ್ಲ, ನನ್ನ ಬೋಳುತಲೆ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲರೂ ಗೇಲಿ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಾರೆ” ಎಂದ. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು “ನನ್ನ ಕಂಡು ನಕ್ಕರೆ ನಗಲಿ ನಿನ್ನ ಕಂಡು ನಗದಂತೆ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಬಂದೇ ಬರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದಳು. ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಈ ದೇವತೆ ನನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ದಿಟವಾಗಿ ದೇವತೆ ಎಂದು”.

ಮಗುವಿನ ಅಪ್ಪ, “ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಗುಣವಾಯಿತೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಆ ಮಗನ ತಾಯಿ ಅಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಳು. “ಇಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಕೆಲವೇ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಅತಿಥಿ ಕೆಲದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ” ಅಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವನ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಅನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಮೇಲೆದ್ದು ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಕಾರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೊರಟಳು.

ಅಪ್ಪ ಮೂಕನಾಗಿ ನಿಂತ. ತನ್ನ ಮಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೋವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೇಗೆ ಎದಿರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೋವಿಗೆ ನಾವು ಮಿಡಿಯುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರೊಡನೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಗೂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಏನು?

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

-Bureau Report NESARU

ಈಗ ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ನೀರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಾವು ಈಗ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ದಿಟ ಸರಿ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಕಾಲ ಕಾಲಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ, ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುವುದು ತುಸು ತುಸುವಾಗಿ ಬೇರೆಯಾದಾಗ, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸೂರ್ಯನ ಕಾವೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಾನೆ, ಅಂತೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅದೂ ಒಂದು ಗಾಳಿಯ ಚೆಂಡು. ಈ ಗಾಳಿ ಉರಿದು ಕಾದಾಗ, ಬೆಂಕಿಯ ನಾಲಿಗೆಗಳು ದೂರ ದೂರಕ್ಕೆ ಎರಚುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಬಗೆಯಾದ ಹೆಚ್ಚು ಉರಿತ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನೆಲ ಹಾಗೂ ಗಾಳಿಗಳೂ ಕಾದು, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು?

ಬುಗುರಿಯಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಎರಡು ತುದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಹೆಚ್ಚು ಗಾಳಿಯನ್ನು ತೂರಿ ಬರುವಾಗ, ಕಾವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಈ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಗಡ್ಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಭೂಮಿಯ ಉಬ್ಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು, ನೆಲ-ನೀರು-ಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಸಿದಾಗ, ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊಳೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಂದ ಭೂಮಿ-ಚೆಂಡಿನ ಎರಡು ತುದಿಗಳತ್ತ ಹರಿಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿದು, ನೀರು ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹೊಟ್ಟೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಡಲಿನಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳ ಚಕ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವರಾಶಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹರಿಯಲು ತೊಡಗುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಲು ಮೊದಲಾದಾಗ, ಈ ಒಳಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿದಾಗ, ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅದು ನೆಲವನ್ನು ತುಂಬಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ, ಕಡಲು ನೆಲದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಲು, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಗೆರೆಯಂತೆ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊರೆದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಡಲು ಹಂತ - ಹಂತವಾಗಿ ಮೇಲೇರಿದಾಗ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಳ ಸೇರಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಕಡಲಿನ ಹೊಡೆದಾಟದಿಂದ ಮಣ್ಣು-ಕಲ್ಲು ಕರಗಿ ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೆರೆಗಳನ್ನು, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದ ಆಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಂದರೆ ಕಾವಿನಿಂದ ಕಡಲಿನ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಆ ನೀರು ನಾವಿರುವ ನೆಲವನ್ನು ಕೊರೆದು ಕಡಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಕುದಿತದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಡಲಿನ ಮೇಲೆ ನೆಲದ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬೆಂಕಿಬೆಟ್ಟಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೆಂಕಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಣ್ಣಗಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಲು ಮೊದಲಾದಾಗ ಮಂದಿ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಹವಾಯ್, ಹಾಗೂ ಜಪಾನ್‌ಗಳು ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವುವು. ಆದರೆ ಈ ಕಾವಿನ ಏರು-ತುಳಿತಗಳು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತವೆಯೇನು? ಇಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನಿಂದಾಗಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ, ಈ ನೆಲವಿದೆ, ಈ ಗಾಳಿ ಇದೆ, ಈ ನೀರಿದೆ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನೂ ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಬೆಂಕಿ ಚೆಂಡೂ ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಈ ಸೂರ್ಯ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಮೊದಲು ಕೆಂಡದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಬೂದಿಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಆಗ ನಾವು ಬೇಂದ್ರೆಯವರ “ನಿಗಿ ನಿಗಿ ಮುಗಿಲು, ನಿಗಿ ನಿಗಿ ಹಗಲು ಕೆಂಡವ ಕಾರುತ್ತಿದೆ” ಹಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆದ್ದು ಕುಂಬಾರಣ್ಣ ಹಾಲು ಬಾನುಂಡನಾ”

ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕುಂಬಾರಣ್ಣ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಕುಂಬಾರನ ಕೆಲಸವೇ ಇಷ್ಟು. ಆತ ಮಾಡುವ ಮಡಿಕೆಗಳು - ಕುಡಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ.

Avoiding Adverse Impact of Vakri Grahas – Retrograde Motion of Planets

✍ Adv. Dr. Arvind A. Dhond

Abstract: The unstable property market, political upheaval and major changes in the world order needs to be probed in from the approach of Vedic Astrology to seek answers to the challenges posed in the midst of the present global pandemic. On one hand when mankind felt that lots of scientific progress has been achieved in the world with computers, spacecrafts, supersonic jets, Chandrayaan-2, Mangalyaan, robotic technology, etc. the biggest challenge posed at the outset of this calendar year 2020, made the entire world rethink on its real development and it silently whispered that lot more needs to be achieved for actual development. With millions of patients being admitted in hospitals all around the world and death almost knocking everyday at the doorsteps, its time to rethink from an altogether different perspective to life. Today coronavirus COVID-19 has affected 215 countries. This global pandemic can be studied by linking it with planetary retrograde. This can herald a time for war, can increase stubbornness and aggressive tendencies like cyclone, earthquake. There can be a change in the direction of life.

Key Words: Vedic Astrology, Natal Horoscope, Retrograde Motion, Prograde Rotation.

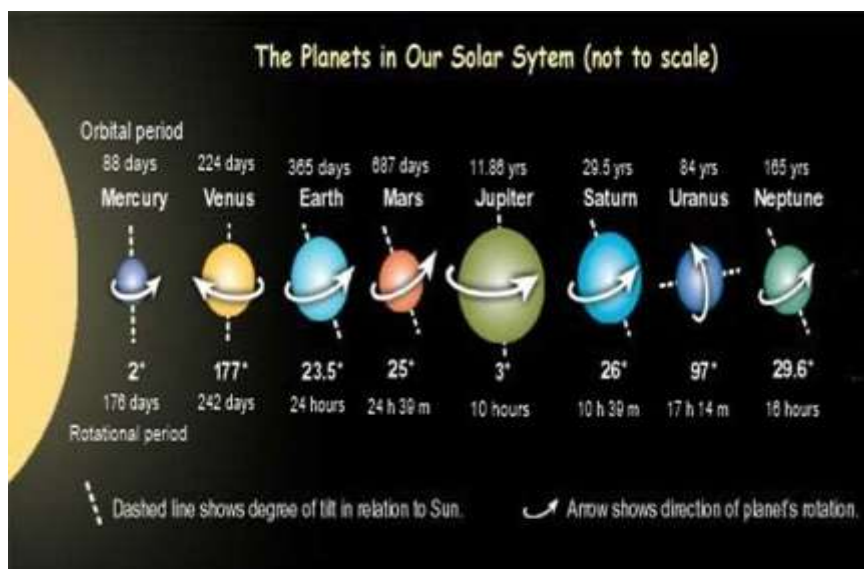
Foundations from Hindu Astrology

In Hindu astrology, there are a total of nine planets (Grahas) which affect human life and the day-to-day activities in general, six out of the nine planets will run reverse in 2020. Further in Hindu astrology, there are twenty-seven nakshatras (Stars) which are grouped as three stars per planet as depicted in Table-I. There are twenty-seven Nakshatras and each nakshatra is also divided into quarters or padas. There are four padas viz., Pada 1, Pada 2, Pada 3, and Pada 4. Pada is also used as a synonymous word with charan. In all there are twelve Rashis (zodiac signs), they are Mesh (Aries), Vrishabh (Taurus), Mithuna (Gemini), Karka (Cancer), Simha (Leo), Kanya (Virgo), Tula (Libra), Vrishchik (Scorpio), Dhanu (Sagittarius), Makar (Capricorn), Kumbh (Aquarius) and Meen (Pisces). The impact of any change in the motion of the planetary positions affects individuals differently based on the Graha, Nakshatra and its Pada, and Rashi in the natal horoscope of an individual which remains almost stationary for the entire lifetime of an individual.

Table-I: Overview of Graha Swami/ Planet Lord and Nakshatra Constellation

No.	Planet Name	Nakshatra	Nakshatra	Nakshatra
1	Ketu (Tail Node)	Ashwini	Magha	Moola
2	Sukra (Venus)	Bharani	Poorva-Phalguni	Poorva-Ashadha
3	Surya (Sun)	Krittika	Uttara-Phalguni	Uttara-Ashadha
4	Chandra (Moon)	Rohini	Hasta	Shravana
5	Mangala (Mars)	Mrigashira	Chitra	Dhanistha
6	Rahu (Head Node)	Ardra	Swati	Shatbhisha
7	Guru (Jupiter)	Punarvasu	Vishaka	Poorva-Bhadrapada
8	Shani (Saturn)	Pushyami	Anuradha	Uttara-Bhadrapada
9	Budha (Mercury)	Ashlesha	Jyeshtha	Revati

(Source: Data Represented by Author)

Chart-1: The Planets in Our Solar System

(Source: <https://www.researchgate.net/Astronomy-and-Astrophysics>)

As per Vedic Astrology, most planets in our solar system, including Earth, rotate counter-clockwise or prograde direction. Among these planets, Rahu and Ketu are forever retrograde and they always run in a reverse motion, while Sun and Moon always run in a straight motion. Prograde rotation indicates that the motion is in the same direction as the Sun's rotation whereas retrograde rotation is in the opposite direction. When a planet, which usually moves straight starts moving in the reverse direction, that motion is known as retrograde motion. In the year 2020 in the months of May-June

it will witness, four more planets Guru, Budha, Sukra and Shani along with Rahu and Kethu following a route reversal. This retrograde motion of four planets of the six planets is analysed and depicted in Table-II below.

Table-II: Retrograde motion of Six Planets in the year 2020

No.	Planet Name	Always runs in which Motion	Retrograde Motion Commences From	Retrograde Motion up to
1	Surya (Sun)	Prograde Rotation	No Reversal in Motion	No Reversal in Motion
2	Chandra (Moon)	Prograde Rotation	No Reversal in Motion	No Reversal in Motion
3	Guru (Jupiter)	Prograde Rotation	May 14, 2020	September 13, 2020
4	Rahu (Head Node)	Retrograde Motion	Already in Retrograde Motion	Already in Retrograde Motion
5	Budha (Mercury)	Prograde Rotation	June 18, 2020	July 12, 2020
6	Sukra (Venus)	Prograde Rotation	May 13, 2020	June 25, 2020
7	Kethu (Tail Node)	Retrograde Motion	Already in Retrograde Motion	Already in Retrograde Motion
8	Shani (Saturn)	Prograde Rotation	May 11, 2020	September 29, 2020
9	Mangala (Mars)	Prograde Rotation	No Reversal in Motion	No Reversal in Motion

(Source: Data Analysis by Author)

same time. This state of the planets will overlap with Kaal Sarp Dosh, the results of which can be troublesome.

Kaal Sarp Dosh in literal terms means, Kaal refers to 'Time', Sarp is 'Snake' and Dosh means 'Fault' or 'Disease'. This could be a catastrophic astrological prevalence that could affect its natives with numerous misfortunes and obstructions in the progress which are the outcomes of Kaal Sarp Dosh. Kala Sarp Dosh could affect the native's health, happiness and take away one's peace of mind throughout lifetime. This is the reason most people are frightened of Kala Sarp Dosh. The world is already facing a tough time and the route reversal of a total of six planets together might

In the calendar year 2020, on May 11, Saturn will reverse in its zodiac sign Capricorn. Venus will run retrograde on May 13, while Jupiter will see reversal run on May 14. Three planets Saturn, Venus and Jupiter have become retrograde in the second week of May, 2020. Later in June, Mercury will start running reverse on June 18. Between June 18 and June 25, there will come a point at which these four planets will be curved at the

bring more hardships for the whole world. The running reverse of the planets will add a multitude of problems to the already existing ones.

Adverse Effect of Retrograde Budha (Mercury): Planet Budha (Mercury), which is a symbol of trade, communication system and new thinking will remain retrograde between June 18, 2020 and July 12, 2020. Always be aware of Mercury retrograde. This reversal will have a contrary effect on the prosperity of trade, communication system and new thinking. Mercury retrograde promotes either a person talking too much or not at all. It can make a person very prone to burn out and also unsure of how to deal with their own speech and intellect. A person's thinking can also be different. They are stress points in the year. Mercury retrograde creates communication problems and makes life uncomfortable. Stress levels can climb to sky high. Arguments can result from crossed wires. Stress, arguments, delayed journeys - all of these can make life troublesome during the Mercury retrograde. So, one needs to solve the problems with computers, internet and other technologies, i.e. work-from-home type of situation arises. Mercury retrogrades and its awareness has a huge say in the quality of one's life. One need to double-check all appointments, travel programme and journeys. Remember not to stop the life. Reversible decisions made during Mercury retrograde can be changed after it goes direct.

Adverse Effect of Retrograde Guru (Jupiter): Planet Guru (Jupiter), which is a planet of wisdom and intelligence will remain retrograde between May 14, 2020 and September 13, 2020. There gives a possibility of public outrage and unrest during this time. Jupiter is the guru or the teacher. In Jupiter retrograde people usually never knows when to stop giving advice. A person can be very knowledgeable, yet they do not know how to use this knowledge in the right way. They can also mistrust their own wisdom. The classics say that if Jupiter is retrograde, it will definitely give children despite what else is promised otherwise in their natal chart. On an extreme negative level, they can bring twisted thinking into the relationship. Jupiter rules the Aakash element. Aakash deals with the knowledge, wisdom, our ability to purify, to repel the negative forces. Jupiter being retrograde weakens the ability to use this tattva. Vishuddhi chakra will become blocked and this make us feel unprotected and person makes some wrong choices. This leads to poisons of the mind which do not always get the right filter. So, people do not know how to stop the poisons from polluting the life. The stationary points of Jupiter can make people think in wrong ways. Even it can encourage the possibility of getting wrong advice. Traditionally in India, marriage, auspicious events and new ventures are not planned when Jupiter is retrograde.

Adverse Effect of Retrograde Sukra (Venus): Planet Sukra (Venus), which is a planet of luxury, comfort, beauty and happiness will run retrograde from May 13, 2020 to June 25, 2020. This reversal will have a reverse effect on its attributes, such as luxury, comfort, beauty and happiness. Venus is the karaka for marriage. It being retrograde does make individuals choose unusual alliances. Individuals may have an unconventional view of them or when in marriage or relationship do not know how to express their love well. Venus also deals with femininity and women with Venus retrograde do not always understand how to be truly feminine. They can become overtly masculine or forget to dress feminine and be feminine. It results in people wanting something different from their relationships and their concept of the opposite sex in the life becomes different. Venus rules Apas, the water element. The human body is composed of over 85% water. Water deals with emotions, taste, happiness and peace. Retrograde Venus can create problems with emotions, taste, happiness and peace. The Swadhisthana chakra is also blocked. It often results in detachment from one's emotions, numbing from love and compassion, causing fear, especially the fear of death. Venus retrograde indicates a focus on past relationships. Venus brings problems with relationships. Venus retrograde is not a good time to marry.

Adverse Effect of Retrograde Shani (Saturn): Planet Shani (Saturn), which is the yogic planet, its regression is between May 11, 2020 and September 29, 2020. It usually brings along a period of

difficulty with workload and added responsibilities. During this time, it will make people become more practical. During Saturn retrograde, people usually do not know when to stop working or they may not like work at all. As Saturn is the karaka of misery, it is important that one must not give into a negative attitude to life and embrace depression as a habit. Saturn is usually depicted as the poor man. The poor are usually hungry - for food, for material goods, for good things in life. Saturn retrogression can make individuals hungry with desire, wanting more and more even when the hunger has been appeased and they may be materially very well off. Such people need to be alert and need to watch for their greed. Saturn rules Vayu element. Vayu is air and Vayu needs to be used constructively otherwise it can become unnecessarily destructive. Retrogrades do not know how to use their energy, so if they do not take care, Saturn can become destructive force for them. Anahata chakra teaches dispassion and detachment. When this Anahata chakra is blocked by retrogression then people can find it difficult to detach. Saturn retrograde brings in a very unstable situation as it already has started to bring instability in the world. Saturn stationing over the exact degree of the Moon will bring untold mental stress.

Combating Adverse Effects of Retrograde Planetary Motion: The reverse motion of planets can reap both good and bad results. In retrograde motion, planets are closer to the Earth, which is the reason why their affect is felt more. In such a situation, even the horoscope might bring out incorrect results. Thus, when planets are running reverse it is recommended to not enter into matrimonial ties which marks the auspicious beginning of a new journey in life, take up new employment, make strategic investment decisions such as purchase of an immovable property, starting a new project or policy, or any such significant decisions in life. There is a high probability that such decisions may go wrong due to the presence of Kala Sarpa Dosh and wrong timings in this difficult moment. There will be great chances of misunderstandings, anger, aggression and fights among the natives and even within the family among the own siblings. Individuals, and mainly men, have to watch they do not become too aggressive and angry. They have to control and suppress their aggressive personality. Workplace tensions are also bound to increase which needs to be managed tactfully. The best way out and safeguard is to postpone such strategic decisions in order to avoid the adverse consequences resulting from it.

Eclipse and its inter-relationship between Planetary Retrograde Motion: The two aspects, planetary retrogression around the time of a solar eclipse, creates a powerful synergy which can result in major train accident, war, earthquake, cyclone, etc. The calendar year 2020 will experience six eclipses in all as detailed in Table-III below:

Table-III: Eclipse in the Calendar Year 2020

No.	Date	Types of Eclipse
First Eclipse	January 10, 2020	Penumbral Lunar Eclipse
Second Eclipse	June 5-6, 2020	Penumbral Lunar Eclipse
Third Eclipse	June 21, 2020	Annular Solar Eclipse
Fourth Eclipse	July 4-5, 2020	Penumbral Lunar Eclipse
Fifth Eclipse	November 29-30, 2020	Penumbral Lunar Eclipse
Sixth Eclipse	December 14, 2020	Total Solar Eclipse

(Source: Data Represented by Author)

Astrologically, an eclipse can be beneficial for some individuals while for others it may bring adverse effects. Few eclipses can bring in life changing happy moments for some individuals like marriage, child-birth, a promotion, a new job or sudden progress in life. While some individuals may experience the worst phase of life like sudden death of a loved one, separation, loss of job, additional workload, confrontation with boss, onset of critical illness, surgery, accident, etc. Eclipses are agents of

change and greatly influence the human race. They can break a horoscope pattern and shift dynamics. It is necessary to have a strong understanding of celestial influence of stars in a fast-paced life

unfolding itself from time-to-time. The effects of eclipse will depend on the Rashi which is applicable to an individual.

Novel Coronavirus: COVID-19 and its inter-relationship with Retrograde Motion:

The commencement of the calendar year 2020 brought in a fear of deadly infectious disease for which till date globally the scientists are tirelessly on a war footing to bring in a vaccine for its cure. Vedic Astrology has predicted that the world will see full blown coronavirus during May, June and July this year before things get better after September this year. Table-IV indicates a brief snapshot of timeline of the events relating to it.

Table-IV: Timeline of Events relating to COVID-19

Sr. No.	Date	Event
1	November 17, 2019	First confirmed case in China. ¹
2	December 31, 2019	First human cases of COVID-19 reported by officials in Wuhan City, China. ²
3	January 12, 2020	WHO confirmed that novel coronavirus was the cause of a respiratory illness. ³
4	January 30, 2020	First case of COVID-19 in India, in Kerala's Thrissur district. ⁴

(Source: Data compiled by Author)

The first human case of the disease caused by the novel coronavirus causing COVID-19, subsequently named SARS-CoV-2 was first reported by the officials in Wuhan City, China, in December 2019. On January 12, 2020, the World Health Organisation (WHO) confirmed that a novel coronavirus was the cause of respiratory illness in a cluster of people in Wuhan City, Hubei, China, which was reported to the

WHO on December 31, 2019. On January 30, 2020, the Ministry of Health and Family Welfare, Government of India have reported the first confirmed case of the novel coronavirus COVID-19 in India, in the southern state of Kerala when a patient in Kerala's Thrissur district had been tested positive for novel coronavirus. The patient was an Indian student who had recently returned from the Wuhan University in China and had tested positive for the virus. As on June 18, 2020, world over the total Coronavirus cases reported are 85,29,274 (Count from India: 3,81,091) and the total deaths due to coronavirus COVID-19 are 4,53,869 (Count from India: 12,604)⁵.

Earthquakes and Cyclone and its inter-linkage with Planetary Retrograde Motion:

Table-V: Number of Earthquakes by Magnitude in 2020¹

Magnitude	January	February	March	April	May	June (Till 16-06-2020)
8.0-8.9	0	0	0	0	0	0
7.0-7.9	1	1	1	0	0	1
6.0-6.9	14	6	8	7	8	5
5.0-5.9	144	97	111	101	112	60
4.0-4.9	1,217	900	960	995	1,003	358
TOTAL	1,376	1,004	1,080	1,103	1,123	424

(Source: Data Compiled by Author)

Earthquakes and Cyclones are events when combined with retrograde planetary motion results in a huge destruction to life and property. The data in Table-V provides a birds eye-view of the earthquakes that has occurred till June 16, 2020, across the world in the year 2020.

During earthquake the estimated combined tons of seismic energy released is equivalent to several atomic bombs. Such energy release occurs during the times of retrograde motion of planets combined

¹ South China Morning Post. English-language newspaper Retrieved 28 May 2020.

² WHO Timeline - COVID-19.

³ Information about COVID-19 | World Health Organisation.

⁴ Ministry of Health and Family Welfare, Government of India.

⁵ <https://www.worldometers.info/coronavirus/> Retrieved on June 18, 2020

with earthquake. Further, Cyclone Nisarga added on June 3, 2020, added to this energy release. It made a landfall at Alibaug, Shrivardhan and several parts of coastal Maharashtra and affected Mumbai. These incidents are live instances of occurrence of disasters aggravated by planetary motion.

Inferences of Data Analysis from Astrological Perspective: It is important to know retrogression of planets in the year 2020. The planets during their retrograde transit can temporarily block the elements and create lots of problems in the subconscious if people are not aware of them. The retrograde motion of an individual's dasha ruler as per the natal chart can change the direction of the events. Retrogrades indicate a concentration of energy in the part of the zodiac where they are active. Person having their planets in that area will have a major impact. When planets go retrograde, they delay things, keep an individual in a limbo state, and can also give them disappointment sometimes, depending upon their natal astrology chart. Retrogrades make life appear to be stuck in limbo, neither moving forward or backward. Limbo is frequently used to describe a temporary state, a lack of movement either forwards or backwards in life or in relationships. Being in limbo is an unnatural state of being, because as humans they want to prosper with a certain degree in life. This usually ends up making things worse. One of the worst things about being in limbo and feeling stuck is fear - fear of the future, fear of the unknown and fear of outcomes can immobilise the thoughts and actions. This can cause depression, stress and anxiety. Another discomfort from being in limbo is the feeling of losing control.

Conclusions and Suggestions: On the backdrop of preceding discussion, it can be inferred that definitely the world, and especially our nation India, is at present going through difficult times and facing the battle of pandemic coupled with almost war like situation in the North Eastern as well as North Western border areas. Another inauspicious date is February 11, 2021, which is Amavasya in Krishna Paksha, after which these ill-effects would slowly start to diminish but its spill-over effects are likely to be there for some more time in the near future. Hence post February 11, 2021, it is recommended to proceed with auspicious events like marriage, new ventures, new employment, making strategic investment decisions such as purchase of property, investing in capital markets, starting a new project or policy, or any such significant decisions in life. Times are really tough. Hope is important because it can make the present moment less difficult to bear, if we believe that tomorrow will be better. As the aspects pointed out in this article needs personalised approach depending on natal chart, if needed one can approach any expert professional astrologer for the personalised assistance and guidance. This article is a guide post acting as a lighthouse to caution and guide the believers, but not to convince the non-believers, from adverse impacts on their lives in the present difficult times that the world is going through.

Vedic Astrology is like a signal light which guides and warns the pedestrians when not to cross the highway in life, but despite such warning if still any pedestrian insists to refute such a warning signal, then there are all possible chances that such a person may meet with an accident on the highway due to the speeding heavy vehicles. These are an act of supernatural forces, far beyond the imagination of latest scientific development of our times and it is a mystery still unresolved till date, hence controlling and totally negating the ill-effects of such negative forces are not in any human beings or even collectively in the entire mankind. The best adage in this context is, "Prevention is better than cure", because it is easier to stop something happening in the first place than to repair the damage after it has happened or to repent lifelong at a later stage, because certain decisions are irreversible in life, for instance marriage. When the retrograde planets are in transit one has to analyse their transit effect, especially the adverse effects on an individual's life so as to safeguard from such ill-effects.

Moving Beyond English: Why is Native Language an Integral Part of your Identity?

✍️ Deepannita Das

The age battle in India is never at rest. Article 343 of the Indian Constitution declared that “Hindi in the Devanagari script” will be the official language of India in 1949. But, English too was considered an official language during the British Raj and has remained co-official with Hindi.

English language in India has now become synonymous with the socio-economic status, a language of the elite. So, what happens to the majority of Indians, who choose to speak in their mother tongue and has not adopted English as their second language? They are almost voiceless today just because of their language preference!

To understand the existing mindset, LifeBeyond Numbers got in touch with people belonging from different communities to understand what it means to be connected to our native languages.

On asking why is it important to stay connected to your roots, an NRI and a software professional from Singapore, **Sonal Jha (29)** says, *“I belong from Maithili Community and this is something I will always be proud of. While growing up, the people around me made me feel that the English language is synonymous with sophistication and is particularly meant to be spoken by people who are rich and successful. And therefore, if you want to be a part of this crowd, you have to learn English. Due to this,*

the sense of belonging gets lost in a way, when you are not able to identify yourself as a part of the society you live in. I feel even if you are living far away from your country, it is your native language that keeps you connected to your roots and shape my personality.”

Even though most children in India are trained to be trilingual, but the native language should occupy the first place in order to develop a sense of belonging and empathy towards other while communicating, studies have found.

Due to shift in a belief system, most parents nowadays want to send their children to a school where English is the first language. This is so because the language has become synonymous with status. This is a huge reason why many in India take pride in saying they are not well versed in Hindi or Bengali or any other local languages for that matter. Why? Because it creates a sense of inferiority in them!

A teacher from Lakshmipat Singhanian Academy (a Kolkata-based school) **Ishita Gomes (28)** feels, *“Language acquisition is a major part of learning and the second language learning is always aided by our knowledge of the mother tongue. As a teacher, I feel children should be aware of their mother tongue and regional language while they’re learning national and international languages. Competency aside children can learn more languages when they are young. We should not think of it as a burden, rather a privilege,*

that our children have access to such rich cultural heritage and encourage the learning and growth of indigenous languages.”

In India, students studying in informal schools always have to make private arrangements in order to learn their native language because, in most of the schools, the medium of teaching is English. Schools need to push native languages as communication priority.

“History stands as a witness that languages were developed for communication and that all languages are interconnected. So a particular language becoming a barrier to the other is completely invalid in my opinion. As I have been connected to many aspects of communication like advertising to cinema and theatre, I feel that there is no harm in knowing many languages but one should know their mother language. It is the wrong belief system that contributes to the fact that language and status of an individual are connected. Even I have come across certain challenges, but I feel my home language is my strength,” says **Priyanka Saha (27)**, a theatre artist by profession who belongs to Bengali community.

In the times of globalization, focus on native language is diminishing slowly and this is likely because of clerical temperament. People want to focus on the foreign languages more as they benefit them in some way or other.

A senior faculty member in the University of Calcutta, **Aishwarya Biswas** teaches Pali language and Buddhist Narrative literature. She says, *“Pali is well preserved in Sri Lanka but it has Vedic roots. In 2006, when I started teaching Pali at the Calcutta University, there were about 10 students, then slowly many students started to take interest in these subjects, but after 2011, the number started to decline again. Most of the students were from Bangladesh and few were from Sri Lanka. There is a need to revive these languages because that contributes to the culture of our nation.”*

Many people in India believe that learning a language is important because it may cater to commercial needs of an individual.

“While pursuing my masters in Sanskrit, people always discouraged me saying that this language is of no use and I was asked to learn English instead so that I can get a good job. What they don’t understand is that I wanted to learn Sanskrit and it was out of love for the language. I wanted to understand the culture of my nation and not how it will benefit me professionally,” says a B.Ed student **Debdutta Mondal (26)**, who hails from Balurghat.

Parents want their children to learn foreign languages efficiently since childhood because they have a preconceived notion that doing this sets their children class apart and secure their future with a good job prospect. Due to this, the true meaning of learning a language is lost somewhere.

A non-profit organization Wikitongues is fighting the threat of global language loss. It says, there is a possibility that more than half of the 7,000 languages spoken and signed today are expected to vanish in less than a century.

A native language forms the base of communication for development for any human, yet it seems we all are trying hard to lose a language and it is no less than a disaster.

When you lose your native language, you lose your stories with it as well!

Language and identity

✍ Kahar Zalmay

“If you talk to a man in a language he understands, that goes to his head. If you talk to him in his mother language that goes to his heart.” – Nelson Mandela

The age of globalisation has seen thousands of people emigrate to other countries in search of better employment and educational opportunities. Sometimes people migrate in order to escape conflicts at home and to find safer and more stable living conditions abroad. This movement from one place to another affects peoples’ mother tongue.

Language is not simply an assortment of words but an entity that connects an individual to his family, identity, culture, music, beliefs and wisdom. It is the carrier of history, traditions, customs and folklore from one generation to another. Without language, no culture can sustain its existence. Our language is actually our identity.

The mother language plays a crucial role in shaping an individual’s personality as well as his or her psychological development, thoughts and emotions. Our childhood is the most important stage of our lives and children can comprehend concepts and skills that are taught to them in their mother tongue quite fast.

Many psychologists believe that a strong bond between a child and his or her parents (especially the mother) is established through exhibition of love, compassion, body language and verbal communication; language.

According to education specialist, Hurisa Guvercin, “When a person speaks his mother tongue, a direct connection is established between heart, brain and tongue. Our personality, character, modesty, shyness, defects, skills, and all other hidden characteristics become truly revealed through the mother tongue because the sound of the mother tongue in the ear and its meaning in the heart give us trust and confidence”.

Unesco Director General Irina Bokova believes that, “mother languages in a multilingual world are essential components of quality education, which in itself is the foundation for empowering women, men and their societies”.

There is no harm in learning another language for it opens up new windows of opportunities and helps us understand life better. A new language gives us a new worldview and makes us more aware of the cultures, lifestyles, customs and beliefs of other people.

The 200 million people in Pakistan speak 72 different provincial and regional tongues, including the official languages, Urdu and English. According to the Parliamentary Paper 2014, 10 out of these 72 languages are either “in trouble” or “near extinction”. The provincial languages of Pakistan are spoken and used in the four provinces – Punjab, Sindh, Khyber Pakhtunkhwa and Balochistan. However, these languages, with the exception of Sindhi, have no official status in Pakistan.

Since the most crucial factor is the attitude of those who speak a particular language, it is essential that the state creates a social and political environment that encourages multilingualism and respect for minority languages. It should enact laws that recognise and protect minority languages, encourage an education system that promotes mother-tongue instruction and create creative collaboration between community members and

linguists to develop a writing system and introduce formal instruction in these languages.

Lok Virsa's stance in terms of mother languages is very clear. It considers all the languages spoken in Pakistan as national languages. For the last two years, Lok Virsa has been actively promoting cultural diversity and celebrating mother languages.

To commemorate the UN's Mother Language Day, a two-day festival titled 'Our Languages – Our Identity' will be held in Islamabad on February 18 and 19, 2017. The event will provide a unique opportunity to experience Pakistan's linguistic and cultural diversity: more than 150 writers, poets and cultural activists will represent Pakistan's mother languages. This will be followed by a musical evening and poetic night where sessions and mushairas will be held in various national languages.

The aim of the festival is to promote Pakistan's linguistic and cultural diversity as an instrument of social harmony, peace and tolerance. It also aims to enlighten the new generation of Pakistan by showcasing a wide range of literary works in these languages.

In addition, Lok Virsa has been organising summer camps for children over the last two years to familiarise them with different regional languages and give them an idea about today's multicultural world with pluralistic identities. Lok Virsa, through regional exhibitions, also promotes the music of regional languages.

It is time all regional languages are given the status of national languages which will bring their speakers from the fringes to the mainstream. If we want to empower our people, we need to give them the opportunity to communicate in their mother language so that they do not feel disenfranchised.

ಚುಟುಕು

ಸಿಂಗರ್..

ಅದೊಂದು ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಹಾಗೂ ತಂಗಿಯ ಯಜಮಾನರು ಸಂಜೆ ಝೀ ಟಿ.ವಿ.ಕನ್ನಡ ದ ಸ ರಿ ಗ ಮ..ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬರು ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.. ಮನಃಪೂರ್ವಕ, ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಇದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆ ದಿನ ಫೈನಲ್ಸ್ ಬೇರೆ, ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇವರ ಗೆಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೇಳಲು,ನೋಡಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ ಕುಳಿತರು. ನನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಅವರುಗಳಂತೆ ಹಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹತ್ತರ ಆಸೆ.. ಹಾಗೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಯಜಮಾನ ರ ಬಳಿ ಹೇಳಿದಳು.. ನೋಡ್ರೀ ನನಗೂ ಸಿಂಗರ್ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ.ಆಸೆ...ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಯಜಮಾನರು , ಮೊದಲಿಂದ ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಗೆ ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿ ಸುವ ಕಲೆಯೂ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು.. ಅವರು ಹೇಳಿದರು.. ಸಿಂಗರ್ ಯಾಕೆ? ಉಷಾ ನೇ ಆಗಬಹುದಲ್ಲಾ ಅಂತ..ಇವರ ಚುರುಕು ಮಾತನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಅಂದಳು ಹೌದು ನಾನು ಉಷಾ ಉತ್ಸುಪ್ ಥರಾನೇ ಹಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೇನೆ.ಅವರ ಥರಾನೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿಂಗರ್ ಆಗುವೆ..ಅಂದಾಗ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಒಳಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಏನೂಂತ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿ ಅಂದರು..ಆಗ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಹೇಳಿ ದಳು,ನೋಡಿ ನಾನು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ -ಸಿಂಗರ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ ಅಂತ, ಆದ್ರೆ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲೆಯುವ ಸಿಂಗರ್ ಮೆಷಿನ್ ಬಗ್ಗೆ.. ಅದನ್ನೇ ಚುರುಕಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.. ಯಾಕೆ ಉಷಾ ಮೆಷಿನ್ ಆಗಬಹುದಲ್ಲಾ ಅಂತ..ಅದು ನನಗೊಬ್ಬಳಿಗೇ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು. ನೋಡಿ ಈಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ.. ಆಗ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿ ನಗೆ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಯಿತು..🤔

ಯಜಮಾನರು ನೀನು ಬಹಳ ಜಾಣೆ ಎಂಬಂತೆ ತಂಗಿಯತ್ತ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನೋಟ ಬೀರಿದರು..

ಸುಮನಾ..

ಆ ಕಣ್ಣೀರ ಬಿಂದು...

✍ ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

“ಏಯ್ ಕೋಮಲಾ, ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಯೋಚನೆ-ಗೀಚನೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲೋ? ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ನಿಮ್ಮದು ಹರಟೆ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಲಿಲ್ಲೇ? ಎಂದು ಲೀಲಾ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದಳು. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಹಸು ಗಂಗೆಯ ಅಕ್ಕಚು ಬಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹೊರಗೆ ಹಿಮ ಹಿಮವಾಗಿದ್ದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒಣಗಲು ಹಾಕಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಲೀಲಾ ಆ ದಿನದ ಅವಳ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದರೂ, ಗೆಳತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಗಳು ಮನೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಹುಸಿ ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಗಿ ಕರೆದಳು. ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಗೆಳತಿಯರಿಬ್ಬರ ಮಿಲನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಯದ ಪರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಾತು ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಾಯಿಯ ಕರೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ದಿನದ ಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕಳೆಯೋಣ ಎಂದು ಲೀಲಾ ಬೇಗಬೇಗನೆ ಹಸು ಗಂಗೆಗೆ ಅಕ್ಕಚು ಕೊಟ್ಟು.. ಹಾಲು ಕರೆದು, ಕರು ತುಂಗಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಳು. ರಾತ್ರಿ ಅಡುಗೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಕಿದ ಬಸಲೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಮಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಬಸಲೆ ಮತ್ತು ಬದನೆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಂದಳು. ರಾತ್ರಿಯ ಉಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆನೋ ಆಯ್ತು.. ಆದರೆ ತುಂಬ ಸಮಯದ ನಂತರ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಿಹಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲ..! ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.. ನನ್ನ ಮರೆವಿಗಿಷ್ಟು... ಎಂದು ಲೀಲಾ ಮನದಲ್ಲೆ ತನ್ನನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾಕೊಂಡಳು. ಮಗಳಿಗಾಲಕ್ಕಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೆಣಸಿನ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಿಂಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಕೋಡು ಬಳೆ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಲಡ್ಡುವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಪಾಪ ಮಗು.. ವಸತಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಟ ಸಿಗುತ್ತೋ.. ಇಲ್ಲವೋ.. ಇದು ಅವಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತರಬೇತಿಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ. ಇನ್ನೇನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದು ನನ್ನ ಮಗು ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಐದು ವರ್ಷ ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬಳೆ ಕಳೆದ ಕ್ಷಣ ನನಗೇ ಗೊತ್ತು.. ಒಂದೊಂದು ದಿನವೂ ವರ್ಷದ ಹಾಗೆ ಕಳೆಯಿತು. ಮಗಳ ಓದಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ಬಹುಬೇಗನೆ ತೀರಿಸಿ ಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಬಾಳು ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವಳ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿಯಿತು. ಅನಂತರ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಗಳ ದಾರಿ ಕಾಯು ತೊಡಗಿದಳು. ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ತನ್ನ ಗತಕಾಲದ ನೆನಪನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕತೊಡಗಿತು.

ಲೀಲಾ, ಎಲ್ಲರಂತೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಂಗಸು. ಚಿಕ್ಕವಳಿರುವಾಗಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಸೋದರ ಮಾವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೂ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪಾಡು ಮನೆ ಕೆಲಸದವಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಾವನ ಅಸಹಾಯಕ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಸೋದರತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತುಟಿ ಕಚ್ಚಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಳು ಲೀಲಾ. ಲೀಲಾ ಎಂದೂ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಯೋಚಿಸಿದವಳಲ್ಲ. ಸೋದರತ್ತೆ ಖರ್ಚು ಉಳಿಸಲೆಂದು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ತಮ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಲೀಲಾಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡರೂ, ಒಂದು ಮಾತೂ ಎದುರಾದಿದವಳಲ್ಲ ಲೀಲಾ. ಬಾಣಲೆಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಲೀಲಾಳದ್ದು. ಸೋದರತ್ತೆ ಏನೋ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಯೋಚಿಸದ ಲೀಲಾ, ಸೋದರತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಮದುವೆಯಲ್ಲ, ಒಂದು ನರಕದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ನರಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಲೀಲಾ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸೋದರತ್ತೆ ತೋರಿಸಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಳು. ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಪಂಚಾಮೃತ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡು ಕುಡುಕ ಹಾಗೂ ಸೋಮಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಲೀಲಾ ಹೊಸ ಬಾಳಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಳು.

ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಪರಮೇಶಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವನದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲಿತ್ತು. ಲೀಲಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಎಷ್ಟೇ ದುಡಿದು ತಂದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಕುಡುಕ ಗಂಡ ಬೇರೆ! ಇವಳ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಕುಡುಕ ಗಂಡನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಅವನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದಳು. ಬೆಂಡೆ, ಬದನೆ, ತೊಂಡೆ ಕಾಯಿ, ಬಸಲೆ ಬೆಳೆಸಿದಳು. ತನಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಊರಿನ ಸಂತೆಯ ದಿನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಲೀಲಾಳ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಂಡನಿದ್ದರೂ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲಿದ್ದರೂ ಲೀಲಾ ಧೃತಿಗಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಲೀಲಾ ಪರಮೇಶಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಲೀಲಾ ಗಂಡಾಳಿನಂತೆ ದುಡಿದು ತಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಕಲ್ಲು ಹೃದಯದ ಪರಮೇಶಿಗೆ ಏನೂ ಅನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದನಕ್ಕೆ ಬಡಿದ ಹಾಗೆ ಬಡಿದು ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಲೀಲಾಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನಿಸುವುದುಂಟು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಳ ಎಲ್ಲ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಬಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಾನೊಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಒಂದು ಗಂಡನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಂದ ಹಾಗಿದೆ.. ಲೀಲಾ ತನಗೇ ತಾನೇ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು.. ಸಮಸ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಬಾಳು ಬಾಳಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರೋದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಅರ್ಥ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸುಖವಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನಾವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕತಾನತೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬದುಕಿಗೆ ಏನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈ ನಮಗೆ ತಲೆದಿಂಬಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ನಾವೇ ತೀರ್ಪುಗಾರರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಬಾಳ ನೌಕೆ ತುಂಬಾ ದಿನ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೀಲಾ ತನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಪರಮೇಶಿ ಕುಡಿದು ಶ್ಯಾಮಲಮ್ಮನ ಗದ್ದೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಬಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗಲಂತೂ ಲೀಲಾಗೆ ಈ ಭೂಮಿ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ತನ್ನನ್ನು ಒಳಗೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ ಅನಿಸಿದುಂಟು. ಊರ ಕಾಮುಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಗಂಡನೆಂಬ ಜೀವಿ ಜೀವಂತವಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದೇ ಅವಳಿಗೆ ಅಸ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹರಸಾಹಸಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದಳು. ಕಣ್ಣೀರ ಧಾರೆಯನ್ನು ಸೆರೆಗಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒರೆಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಗಂಡನನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಂದು ಮನೆಯ ಎದುರುಗಡೆ ಇರುವ ಬಾವಿಕಟ್ಟೆಗೆ ಒರಗಿಸಿ ಕೂರಿಸಿದಳು. ದೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸೇದಿ ದನದನನೆ ಪರಮೇಶಿಯ ತಲೆಮೇಲೆ ಸುರಿದಳು. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಕುಡಿದ ಅಮಲೆಲ್ಲ ಇಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತ ಪರಮೇಶಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದುರುದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಸಾಗಿದನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಪಾನವನ್ನು ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವ ಲೀಲಾ ಕೊನೆಗೂ ಇಂತಹ ದಿನವನ್ನು ಭಗವಂತ ತೋರಿಸಿದನಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕರುಣಿಸು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಗಂಡನಿನಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಷ್ಟು ನೋವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡನನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಹಾಸ್ಯಪೂರಿತ ದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚಿ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದವು. ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಪಾಪ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಒಂದೂ ಕಾಣೆ. ಆ ದೇವರು ನನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರ ಬರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲವೇ?.. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಳಿದುಳಿದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನೇ? ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲಾದರೂ ಗಂಡನಿಂದ ಸುಖದ ಭಾಗ್ಯ ದೇವರು ನನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆ ಕೂಸಿನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದನೋ ಆ ಭಗವಂತನೇ ಬಲ್ಲ. ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಭಗವಂತ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಕತ್ತು ಈ ಎದೆಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಡ. ಅದರ ಪಾಲಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ನನಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಹೋಗಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದವಳನ್ನು, ಮಗುವಿನ ಅಳು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. 'ಧೂತ್ ನನ್ನ ಯೋಚನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕ... ಪಾಪ ಕೂಸಿಗೆ ಹಸಿವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೂ ರಾತ್ರಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುವೆ ಎಂದು ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎದೆಗೆವಚಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಒದಗಿದ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮರೆತು, ತಾಯಿತನದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಳು. ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸಿದ ನಂತರ ಒಳನಡೆದ ಲೀಲಾ ರಾತ್ರಿಯ ಅಡುಗೆಯ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದಳು. ಹಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಒಲೆ ಉರಿಯದಿದ್ದರೂ, ಊದಿ ಊದಿ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಯಿತು. ಹೇಗೂ ಹತ್ತಿಕೊಂಡ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬದನೆ ಕಾಯಿಯ ಚಟ್ನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಲಗಿದ್ದ ಗಂಡನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿದಳು. ಹೆಂಡತಿ ತಂದಿಟ್ಟ ಊಟವನ್ನು ಉಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟನು. ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡಿದಳು ಲೀಲಾ. ನೋವಿನಿಂದ ಮನ ಭಾರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ತಾಳಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಲೇ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಳೆದು, ಹರಿದ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಗಂಡನ ಬರವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ ಅಲ್ಲೇ ಒರಗಿದಳು. ಇನ್ನೇನೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿಧ್ಧೆಯ ಮಂಪರು ಹತ್ತಿ ನಿದ್ರಾದೇವಿಯ ವಶವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗಂಡ ಪರಮೇಶಿಯ ಸ್ವರ್ಶ ಅವಳನ್ನು ನಿಧ್ಧೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಮೃಗದ ಹಾಗೆ ಮೈ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಗಂಡನನ್ನು ತಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ತೀಟೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪರಮೇಶಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಮಲಗಿಕೊಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೊರಕೆಯ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸ ತೊಡಗಿತು. ಲೀಲಾಳ ಮನಸ್ಸು ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡನು ಆಡಿಸಿದಂತೆ ಆಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಅವಳ ಪಾಲಿಗಿದ್ದ ಭಾಗ್ಯ. ಇದು ಅವಳ ಅಸಹಾಯಕತೆ. ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮರುಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಗಿತ್ತು. ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಕೂಡಲೇ ಮೊದಲು ಒಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಸಿ, ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೌಡನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಕ್ಕಚ್ಚನ್ನು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದಳು. ರಾತ್ರಿ ಉಳಿದ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ

ಹಾಕಿ ಬೆರೆಸಿದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವಾಗಲೇ ಗಂಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಳು. ನಂತರ ನೀರು ಚೊಂಬನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಲು ಕರೆಯಲೆಂದು ಹಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಳಿದಳು. ಹಸು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಲೀಲಾ ತನ್ನದೇ ಒಡಲ ಕೂಸು ಎಂಬಂತೆ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಳು. ಅವಳೆಲ್ಲ ನೋವಿಗೆ ಮೂಕ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದುದು ಈ ಗಂಗಾ ಮಾತ್ರ. ತನ್ನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಲು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಯಾರಿರದಿದ್ದರೂ ಬಾಯಿ ಬಾರದ ಗಂಗಾಳ ಬಳಿ ತನ್ನೆಲ್ಲ ದುಃಖವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಗಂಗಾ ಅವಳ ಮೈಯನ್ನು ನೆಕ್ಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವಳಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಈ ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ಏನೂ ಅರಿಯದ ಇಂತಹ ಮುಗ್ಧ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಲೇಸಲ್ಲವೇ? ಅನಿಸಿತು ಅವಳಿಗೆ.

ಹೀಗೆ ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿತು, ಲೀಲಾಳ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಗುದ್ದಾಟ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ಆಕೆಗೆ ಜೀವನ ಸರಿದದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೋಮಲಳಿಗೆ 5 ವರ್ಷ ತುಂಬುವಾಗ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಅವಳನ್ನು ನಡು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕ ಸೇರಿದನು. ಲೀಲಾ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸಿನ ಹಸುಮೊಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬದುಕುವ ಸೆಲೆಯನ್ನು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಬದುಕು ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ದುಡಿಯ ಹತ್ತಿದಳು. ಕುಡುಕ ಗಂಡನ ಕರ್ಕರೆ ತಪ್ಪಿದರೂ ಬಡತನ ಅವಳ ಬೆನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೆಲಸ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದು. ಯಾರ ಆಶ್ರಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಛಲದೊಂದಿಗೆ ಈ ಜೀವನವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಈಜಿ ದಡ ಸೇರಬಲ್ಲೆನೆಂದ ದೃಢತೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿತ್ತು. ಗಂಡ ಸತ್ತ ಹೆಂಗಸು, ಅಬಲೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಗಂಡಸರು ಕನಿಕರ ತೋರಿಸುತ್ತ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹಳೆ ಹಿಡಿಸುಡಿಯನ್ನು ಒನಕೆ ಓಬವ್ಬನಂತೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಅವಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ತಾಕತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಎಂತಹ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲೂ ಬದುಕಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅವಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಈ ಬಡತನ. ಬಡತನವಿದ್ದರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯುತ ಜೀವನ ಅವಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಬಹು ಆನಂದದಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾನು ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಉಂಡು, ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ, ಮಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿದಳು. ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿ ಮಗಳ ಆಸೆಯಂತೆ ವೈದ್ಯಕೀಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದಳು. ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬಳೇ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲ್ಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ ವಸತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಓದಿಸಿದಳು. ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಮಲಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇನ್ನೇನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಲು ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ದೂರದ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಅಮ್ಮನಿಗಾಗಿ ಹಪಹಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಮ್ಮ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಲಗಾಮು ಹಾಕಿದ್ದಳು. ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಮುಂದಿದ್ದ ಕೋಮಲಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನವೂ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಲೀಲಾಳಿಗೆ ಅವಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೊರೆ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೈಗೂಸು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೇಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತರಬೇತಿ ಮುಗಿದು ಹೋಯ್ತಾ!. ನಾನು ಪಟ್ಟ ನೋವಿಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಆ ದೇವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯ ಹಸ್ತ ಚಾಚಿದ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ನಲಿಯಿತು...

ಗಾಢವಾದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಲೀಲಾಗೆ ಮಗಳು ಕೋಮಲಳ "ಅಮ್ಮಾ"... ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಬಹು ಸಮಯದ ನಂತರ ಗೆಳತಿ ಪಾರುವನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದೆನಲ್ಲ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೊತ್ತು ಸರಿದದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಕ್ಷಮಿಸಮ್ಮ. ನೀನು ಕರೆದೆಯಲ್ಲ.. ಯಾಕೆ ಕರೆದದ್ದು? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಹೊತ್ತು ನೆತ್ತಿಗೆರೆದೆ ಇನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರೆದೆ. ಅಮ್ಮನ ಆತಂಕವನ್ನು ತಿಳಿದ ಕೋಮಲ ನಗುತ್ತಾ ಇನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆಯ ಮಗುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವೆಯಾ ಅಮ್ಮಾ? ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯವವಳು. ನಿನ್ನ ಬಹುದಿನದ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ದಿನ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ದೂರವಾದಂತೆ. ನನಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನ ಸರದಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಸರದಿ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರಿದು ನನ್ನದು ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಒರಗಿದಳು. ಲೀಲಾ ಮಗಳ ತಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಾ ಮಗಳನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ನೋಡ ಹತ್ತಿದಳು. ತನ್ನ ಕಾಲು ಸುತ್ತ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮುದ್ದಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಗತಕಾಲದ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನಪಿನಂಗಳದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಉದುರಿದ ಮುತ್ತಿನ ಹನಿಗಳು ಭೂತಾಯಿಯನ್ನು ತೊಯ್ಯುವು..

ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಋಷಿಪಟ್ಟಿವು.

ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಹಬ್ಬ

ಶುಕ್ರವಾರ ಆಗಸ್ಟ್ 21, 2020 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30 ಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ವ್ರತ

ಶನಿವಾರ ಆಗಸ್ಟ್ 22, 2020 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ

ಭಾನುವಾರ ಆಗಸ್ಟ್ 23, 2020 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಕ್ಕೆ

ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆ

ಈಗಿನ ಕರುಣಾವಿರಸ ಪಿಡುಗಿನಿಂದಾಗಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಈ ಮೂರು ದಿನ ಕೇವಲ 20 ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ, ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ

Facebook at ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ (Mysore Association Mumbai)

ಇಲ್ಲವೇ meet.google.com/rjh-arcu-iex

ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನೋಡಿ ನಲಿಯಬಹುದು

ಭಾನುವಾರ ಆಗಸ್ಟ್ 23, 2020 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಕ್ಕೆ ಗಣೇಶ, ಗೌರಮ್ಮನವರನ್ನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ google ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಲಿವಿನ ಒತ್ತಾಯ.

ಹರಟೆ-ಚರ್ಚೆ-Debate

ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2020 ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 5.00 ರಿಂದ 6.30 ರವರೆಗೆ

ಕರೋನಾದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

How can we get away from Corona?

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಲಿವಿನ ಕರೆ

Join with Google.Meet-

meet.google.com/aqs-uvof-fzj

Edited by: Dr. Jyothi Satish, Printed & Published by Hon. Secretary, The Mysore Association, Bombay, Mumbai -400019. Tel: 2402 4647 / 20403 7065

Email: mysoreassociation.mumbai@gmail.com Website: www.mysoreassociation.in